ورکه مینه

دالباري جهاني

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

عبدالباري جهاني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وږکې مېنې له دې چاپ څخه

د کاپي کولو حقوق د صحاف په نشراتي مؤسسې اړه لري

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	: ورکه مېنه
ویناوال	: عبدالباري جهاني
لومړی چاپ	: ۱۳۶۷ لمریز کال - ژمی
دویم چاپ	: ۱۳۷۶ لمریز کال - ژمی
د چاپ ځای	: پېښور
د چاپ شمېر	: زر توکه
ډیزاین/کمپوز	: اسیاسافټ
کمپوزر	: حفظ الله
خپرونکې	: صحاف نشراتي مؤسسه

Published by:

Sahaf Book Pulishing Institution

Quetta

1997

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

اهداء

د بزم او رزم د نیمګړو ترانو دا وړه مجموعه د پښتو ژبې هغو شاعرانو ته اهداء کوم چې تقدیر محکوم پیدا کړي، واکمنانو یې پر خوله مُهرونه وهلي او زمان یې قلمونه زولانه کړيدي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شمیر	عنوان	مخ
۱.	د پژواك صاحب سریزه	۱
۲.	جهاني ته د محمدابراهیم عطائي شعر	۲
۳.	د پوهاند ډاکټر حبیب الله تږي سریزه	٦
۴.	د ښاغلي حبیب الله رفیع سریزه	۱۱
۵.	ورکه مینه	۱۹
٦.	پردیس پسرلی	۲٦
۷.	اعتراف	۳۲
۸.	دغه زما غیور اولس دی	۳۸
۹.	سبا	۴۹
۱۰.	زنار	۵۱
۱۱.	وایه شین آسمانه!	۵۴
۱۲.	خرنگه هلمنده!	۵۹
۱۳.	خزان	٦۲
۱۴.	د تاشکند لور	٦٦
۱۵.	گروبه کلا	۷۰
۱٦.	زمان	۷۵
۱۷.	شاعر	۸۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمیر عنوان مخ

۱۸. پیرمغان ۸۷
۱۹. زه شاهدوم ۸۹
۲۰. زه به شهید یم ۹۷
۲۱. ژوند ۱۰۱
۲۲. اوښکې ۱۰۳
۲۳. ښکلا ۱۰۵
۲۴. مرګ ۱۰۷
۲۵. زما شعر ۱۰۹
۲۶. پښېمانه به سې ۱۱۲
۲۷. بغاوت ۱۱۵
۲۸. بیده خیالونه ۱۱۹
۲۹. زما خزان ۱۲۱
۳۰. د سیند لور ۱۲۴
۳۱. هېره مستي ۱۲٦
۳۲. زما کندهاره! ۱۳۰
۳۳. د هستۍ قبر ۱۳۴
۳۴. پردی انګړ ۱۳٦
۳۵. ایږ سالاري ۱۳۸
۳٦. لېونتوب ۱۴۳
۳۷. تنکۍ غوټۍ ۱۴۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمیر	عنوان	مخ
۳۸.	بېگانه	۱۵۰
۳۹.	مه پوښته نسیمه!	۱۵۳
۴۰.	ندرانه	۱۵۸
۴۱.	ګیله من اشناته!	۱۶۱
۴۲.	سُرابي هیله	۱۶۶
۴۳.	هسکه پامیره !	۱۷۲
۴۴.	جنون	۱۷۹
۴۵.	انجام	۱۸۳
۴۶.	خوب وینم عالمه!	۱۸۵
۴۷.	تهمت	۱۹۰
۴۸.	بوډۍ مینه	۱۹۳
۴۹.	ګاونډي ته	۱۹۷
۵۰.	دعوه	۲۰۲
۵۱.	دروغجنه مینه	۲۰۵
۵۲.	رسوا رازونه	۲۰۷
۵۳.	آرزو	۲۰۹
۵۴.	زرغونه کالي	۲۱۱
۵۵.	د پښتانه مینه	۲۱۳
۵۶.	دا کونړ دی	۲۱۷
۵۷.	مات بتان	۲۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هر شاعر لره ځانته يو جهان دی، چې يوازې دی يې جهانبان دی. شعر راز دی. په راز باندې خبرې کول په زړه باندې تجاوز او په روح باندې تېرى دى. زه په شعر باندې تقريظ او انتقاد ګناه ګڼم .
عبدالبارې جهانی يو استعداد دی چې که چېرې زمونږ د اسير محيط د قيد او بند څخه آزاد پاتې شي خپل رازونه به د سپېڅلو پيامونو د شعارونو په څېر جهانيانوته ورسوي، چې د نننی بازاري شعارونو بازار مات کړي. زه ورته دعا کوم چې خدای (ج) او خندا دې ورسره مل وي.

عبدالرحمن پژواك
نوی ډهلي
مارچ ـ ۱۹۸۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

جهاني ته!

محمد ابراهيم "عطايي"

۱۳۵۳، دلو، گرديز

د جهان د جهانيانو جهاني ته!
ورلېږم سلام په مينه و باري ته!

ستا جهان دی يو جهان د خوشاليو
د ښکلا و د شرابو د مستيو
هنگامه د لېونتوب او لېونيو
د شرابو او نڅاو او ځوانيو

په شرابو بدمست سوی يو آبشار دی
يا يو کيف دی چې تاو سوی په زنار دی"۱"

"۱". د زنار په نوم زما يو شعر ته اشاره ده، چې عطايي صاحب ته اهدأ سوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا جهان کې هنګامه د خم خپره ده
د توپان او د موجونو ننداره ده
په شرابو د بدمست یاغي څېره ده
یا د مستو ګناهونو خاطره ده

دې جهان ته دې جهان تـوله حیران دی
پرستش ته په سجده یې زما جهان دی

خو:

اوس نو وګوره دې بل مخ د جهان ته
د محیلو خرقه پوشو وسامان ته
د ریاو د فتنو ودې دوران ته
دې سوځونکی د جفاوو تور زندان ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

بـــه خــبر ســـــه دا جـــهــان هــم ســتا جهــان دی
هـــېر يې نــه کـــړي مـــرور ځـينــی انســــــان دی

تنکــی مـینـي برباد پــړي فـــــــنا کــــــېږي
جـګــــر ســــوزه نابلـــــــــــده نځـاکـېږي
پـه ذلـــت کـــې يـار لــــه ياره جــلا کـــېږي
زړه تـــورونکي او بـــې درده جـــفا کـــېږي

نه ســاقی ســـته، نه شـــراب، نه خـــرابات ســـته
نــه پوهــــېږو نــه مـــو لاره د نجــــات ســــته

پا يکـــوبي په ســــر کــوبی"۱" دلـــته بدلـيږي
د خـــوښـــی دنيا لــــه يـــو ســــره ورانيـــږي
په چـــمن کــې د خـــوښــی ګـلان زمـولــېږي
قــافـلـــه د آرزوګانـــــو ځــــــي بـارېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

تریـــح تـــاراج د آرزوګانــــــــو راخـــــــور ســــوی
ســـتا پردي جــهـــان لــــوی غـــم را نسکور سوی

نو: مـــنا دی زمــــونږ د جـــهــــان جـــهــانـــی څوانه
دا دوهــم جــهـــان جــلا نه کـــړي لـــه ځانـه

"۱". پایکوب او سرکوب زما دوه شعرونه دي چې په دې مجموعه کې لسته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مقدمه

که زه د جهاني په خاى واى، نو د دې مجموعې نوم به مې د "رزم او بزم نغمه" ايښى واى، ښـــکه پدې مجموعه کې که له يوې خوا د خونړيو جګړو لړزوونکي داستانونه په پوره شور او خوږ بيان شوي او د افغاني خوانانو د سرو لښکرو په سرو وينو سره لاسونه د افغاني سر درو د بازانو له سرو منګولو سره د شاعر د رنګينو خيالونو په قلم د هېواد د پرتمينو غرو د پاسه سره شفق کې نقش شوي دي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نوله بلې خوا شاعر د افغاني جهان رنګينې افسانې هم د تصور په رنګينه دنيا کې تصوير کړي او د افغاني پېغلو سرې منګولې، سره بارخوګان او سرې شونډې يې د سره سالو تر ګل ګون انعکاس لاندې د تخيل په آزاده او بې قيده نړۍ کې کېښکودلې، مچ کړې او زېبښلې دي.

دلته که له يوې خوا د افغاني جنګياليو د تورې خرپ او شرنګ ستايل شوی او د باتور افغان ولس د تورې، زړورتيا، سر تېرى او مېړانې ترانې غږول شوي، نو له بلې خوا د ژوند ښښونکو يو غړپ او افغاني رباب زړه وړونکى ترنګ هم په ډېر اوچت شاعرانه اندازکې تصوير شوی او د زړو ميکدو او پښتني تاريخي حجرو کيفيت په ساحرانه الفاظو تازه شوی دی.

دلته که له يوې خوا د افغاني مېړونو پولادی او له

(c) ketabton.com: The Digital Library

وركه مينه

هيبته ډکو بدنونو، کړو ورمېږونو، آهنينو متو، ببرو سرونو او لوڅو، خو مظبوطو پښو توصيف د شاعر شعرته ډير اوچت صلابت ورپه برخه کړی، نو له بلې خوا د افغاني پېغلو د نازکو اندامونو، هسکو غاړو، سپينو مړوندونو، تورو څڼو، بربنډو بدنونو او پستو ورنونو رنګين خيال نوی شانته لذت او غذوبت وربښلی دی.

په دې مجموعه کې له يوې خواله روسي يرغلګرو سره د افغاني شازلمو د خونړيو جنګونو، مضبوطو ډغرو، بې پروا غورځنګونو او د قاطع تاړاکونو له هيبته ډکې سندرې غږول شوې، نو له بلې خوا د وطن د مستو پېغلو د اتڼونو، نازونو او کرشمو تصويرونه کښل شوي دي.

دلته که شاعر له يوې خوا د بې اسرې يتيمانو سرې سترګې او د بورو ميندو د طوفاني اوښکو رانه څاڅکي ژړلي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نو له بلې خوايې د ګل د نازکو پاڼو د پاسه د شبنم مرغلين څاڅکي هم نه دي هېر کړي.

شاعر که له يوې خوا د زړو ميکدو له خُمونو، ښايسته ساقي او سازونو،... جامونو او خوږو يارانو او رندانه محفلونو په ياد ساړه اسويلي ايستلي دي، نو له بلې خوا يې د جګړې د ميدان او بمونو، ټانکونو او توپونو او وحشيانه استبداد او ظلمونو د لاسه تودې چيغې هم کړي دي.

که زما دخيال د مرغه وزرونه د زمانې د استبداد ښکاري نه واى زخمي کړى، نو باور دى چې د دغه مجموعې په لوستلو به بيا په پرواز راغلى واى، د هېواد په پرتمينو سردرو، دنګو غرونو، پراخو دښتو، خالي باندو، سپېرو کنډوالو، له وېرې او وير نه ډکو ښارونو، خوروورو ولسونو، بې شماره پردېسو به ګرځېدلى واى او د دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مجموعې مقدمه به مې د سوز او ساز له سوځنده سندرو او د مينې او درد او هيلو ماتم له رنګينو شعرونو نه جوړه کړې وای.

اما اوس څه چې تيار، هغه د يار

پوهاند ډاکټر حبيب الله تږي

واشنګتن د۱۹۸۸کال د اکتوبر ۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

د لوی خدایﷻ په نامه

شعر الهام دی، د زړه غږ دی او د وجدان پیغام دی، خو دا شعر له ژوند نه رنګ اخلي او د چاپېریال او تولنې ازانګه پکښې اورو. د شاعر نظر دقیق او تیز بین وی، ظاهر پسند او ظاهر بین نه وي، د ژوند د رنګونو برداشت په بل ډول کوي او د ژوند د پېښو پر یادداشت باندې د فن عملیه تر سره کوي او ناتراشلې ناتوړلي یې نه راخلي. شاعر لکه عطار او د شاتو مچی له ګلونو نه عطر او عسل جوړوي او یا لکه ماهر طبیب له عادي اوبو نه آب مقطر.

شعر خدایي داد دی، طبیعي او وهبي دی، کسبي او تعلیمي نه دی، له همدې کبله په هره ژبه کې لومړی شعرونه ویل شوی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

بیا هغه ته قوانین او قالبونه تاکل شوي او د بدایعو، صنایعو او ادبي ښېګڼو لټون یې شوی دی. ډېر کسان شته چې د ردیف، قافیې، عروضو، بحورو او ادبي فنونو لوی عالمان، څېړونکی پلټونکي او حتی ټاکونکي دي، خو شاعران نه دي او د شعر لورینه نه ده پرې شوې، البته توك بندي او د یو څو لفظونو نښلول دومره درووند کار نه دی، خو داسې څه په شعر نه شمېرل کېږي او د شعر واقعي مقام نشي تر لاسه کولای، دا هغو مصنوي غمیو ته ورته دي چې خلك اوبلك ډېرکوي، خو د الماسو بریښ، توان او متره پکې نه وي.

شعر په یوه خاص حالت کې د شاعر په ذهن کې غزونې کوي او که شاعر یې همغه وخت و نه لیکي نو د شعر دا بنکار یې له ذهن نه الوزي او بل وخت دا توان ورسره نه وي چې هغه څه بېرته و وایي، نو له دې کبله شعر یو هغه خاص کیفیت دی چې لا تر اوسه یې هم د تعبیر او پېژندنې لپاره الفاظ نشته او تر اوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هم ادیبان او ادیبپوهان نه دي توانېدلي چې د شعر لپاره یو کوټلی او ټاکلی تعریف او د دې کیفیت لپاره یو بیانوونکی تعبیر پیدا کړي.

"شعر د خوند لپاره، که شعر د ژوند لپاره؟"

د نقادانو او ادیبپوهانو تر مینځ یو تود بحث دی خو زه فکر کوم چې شعر تش د خوند لپاره کومه معنا نه لري، شعر په یو نه یو ډول له ژوند سره اړه لري، خصوصاً په پښتو ژبه کې له هماغه لومړی پیله شعر له ژوند سره څنګ په څنګ راغلی او نه یوازې زمونږ اوسني شاعران د شعر مضمون ته ارزښت ورکوي، بلکه زمونږ کلاسیکو شاعرانو هم مضمون د شعر اساس او پیکر بللی او ښکلي الفاظ یې د هغه رخت او زېور.

د پښتو نازکخیال شاعر کاظم خان شیدا چې شعر یې هم ښکلی مضمون لري او هم ښکلی بافت او الفاظ، له نن نه دوه نیم سوه کاله وړاندي دا موضوع داسې روښانوي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

مضمون د شعر لکه پیکر وي
دنګین الفاظ یې رخت او زیور وی
ورته ضرور دي دا دواړه توکي
پیکر که هر څو دلرباتر وي

تر دې تولو خبرو وروسته اوس راځم "ورکې مینې" ته او د "ورکې مینې " دشاعر شعرونو ته، زه داشاعر له پنځلسوشپاړسو کلونو راهیسې پېژنم او پېژندګلوي مې هم د ده د شعر په سر او دده دشعر په اثرورسره شوې ده، دده شعرزما خوښ ؤ،نوځکه مې دی هم خوښ ؤ،ده شعرونه لږویل خوپه دې لږو شعرونوکې به یې خوندونه ډېر وو،ځکه چې ده به هم له موضوع اومضمون سره انصاف کړی ؤ او هم له فن او هنر سره، د ده په شعر کې د مضمون او شکل بافت متناسب، سامعه نواز او روحنواز ؤ او له همدې کبله په کم سن کې د شعر لوړ مقام ته ورسېد او د هېواد د ګوتو په شمېر شاعرانو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشمېرل شو.

زه "جهاني" بنیم، عبدالباري جهاني، هغه شاعر چې ښکلو شعرونو به یې هم مشاعرې ښکلې کولې، او هم مجلې او جریدې. د ده پخواني شعرونه د مستۍ او غورځنګونو نه ډك وو او اوسني شعرونه یې د پردېسۍ له سویو ازانګو ځخه، خو یو څه چې د ده په شعر کې یې خپل ثبات او ټینګار ساتلی،هغه په هیڅ حال کې مایوسۍ او قنوطیت ته تن نه ورکول دي، نو ځکه د ده د شعر پخوانۍ مستي د قهرمانۍ په مستۍ بدله شوې او هغه وخت یې که په لاسونو دخاورینو جامونو ماتولو کیسې کولې اوس په سوکونو د پولادي ټانکونو ماتو لو کیسې کوي، هغه وخت یې که بغاوت د فکر او ذهن زنځیرونه ماتول اوس یې بغاوت د سره ښکېلاك د ملتونو د ښکېللو او ایللو له زنځیرونو سره په جنګ دی.

ما مخکې وویل چې جهاني زموږ د هېواد په معاصرو شاعرانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

کې د ګوتو په شمېر شاعرانو له ډلې څخه دی، دا شاعرانه مبالغه مه ګڼئ، دا یو حقیقت دی، مور له ده نه په سن مشران شاعران لرو، خو تر ده ښه او تر ده خواږه شاعران نه دي.

د نور چا نومونه، نه اخلم، دا زه په خپله هم شاعر یم، هم تر ده مشر یم او هم مې د کمیت او شمېر په لحاظ تر ده زیات شعرونه ویلی دي، په دې باب چې له شاعرانه تعلی او تصلف نه تېر شم او د یوه واقعیت بین نقاد او د علم او فن د موازینو په اساس قضاوت وکړم نو په واز کومي وایم چې زما شعرونه سره له دې چې د پښتو ادب ذخیره او زېرمه ده او د کمیت په لحاظ د پښتو ادب په بهیر کې اضافه ګڼل کیږي، خو د کیفیت له مخې کوم نوی او فوق العاده زیاتون نه دی، لکه ماغوندې ډېر نور شاعران هم شته چې په پښتو کې شعرونه وایي خو د "جهاني" له شاعری سره د یوه یوه کس شاعري سیالي کولای شي، نو ځکه باید په زغرده قضاوت

(c) ketabton.com: The Digital Library

وركه مېنه

وکړم چې: "د جهاني شعر په پښتو ادب کې د شکل او محتوی، او د کيفيت او کميت له اړخه يو ښه او په زړه پورې زياتون دی"خو له دې سره ـ سره ده تر اوسه کتاب نه درلود او شعرونه يې په کتابي بڼه نه وو خپاره شوي.

زما سره تل دا هيله وه چې د ده د شعرونو مجموعه د چاپ غېږې ته ولوېږي او د هر چا لاس ته ورسېږي. ها تېرې ورځې ښاغلي "غروال" او بيا ده راته وويل چې زه خپل د شعر کتاب چاپوم، ته څه پرې وليکه! زه دومره خوښ شوم چې له تول مصروفيت او سرګردانۍ سره ـ سره مې بې اختياره "ښه" ورته وويل او دا دی په دې څو کرښومې خپله غاړه خلاصه کړه، خو د ده د شعر حق مې ادا نکړای شو.

زه ګران جهاني ته د دې کتاب د خپرېدلو مبارکي ورکوم او زموږ د سپېڅلي جهاد او ادب مينان يې لوستلو ته رابولم او د لوی خدای له دربار نه عاجزانه هيله کوم چې ډېر ژر دا"ورکه مېنه" په ګډه ومومو او د آزادۍ پر ځای يې د آبادۍ له پاره دی، زه او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هېواد تول دردېدلي شاعران په مينه ـ مينه ترانې ووايو او د خپلې دې سپېڅلې مور د خدمت لپاره ګامونه اوچت کړو، فکرونه ستړي کړو، لاسونه تناکې کړو او د هجران ترخې شپې مو په خواږه وصال بدلې کړو.

په همدې هيله

د خدای په امـــان
حبيب الله رفيع
پېښور ـ آبدره روډ
۱۳۶۷/۱۰/۱۹هـ ش
۱۹۸۹/۱/۹م

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وركه مېنه

د ژوندون وحشي موجونو
له آشنا مېنې بېل کړی
د زمان ياغي بادونو
بل جهان ته يم راوړي

رايادېږي مې جونګړه
رايادېږي يې خيالونه
هسې لېږي راته بنکاري
لکه ورک ستړي خوبونه

نه د چا پر بيدو شوندو
څه مرموزه نغمه ناځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نه د چا له پتو سترګو
د هوس ترانې پاځي

نه د چا پر سپينو لېچو
تورې څوڼې را خورې دي
نه د مرو کتو يادونو
سپينې کړې د چا شپې دي

نه د چا پردنګه غاړه،
لونګين په ورو - وروزانګي
نه مستي د مستو پېغلو
ماتې کړي دي ګلشانګې

نه هغه د سوما بوتې
نه هغه د غرو لمنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نـــه اوبنــبه ،نه يــې هـــی هـی دی
نـــه کــيـږدی دي چـيـرته پلـــنـــې

نه هـغـه وحــشـــي دښـتـــو نـــه
نـه خـــاتــول پکـــې غـــــوږيــږي
نه شــــيلـې نـه يـې باداســـکـــي
نـه څـيـې پکـــې مـــســتـيــږي

نـه "خــــوشـال" لـه زوره ږغ کـــړه
پـه ښـکـاره چــــې خـوله يـې راکـړه
نه لـــه بـــخـتــه فـــريـــادی دی
چـې مـــلـګـرو ورتـه شـــا کــــړه

نـــه "حـــميد" پـه شـنـه زړګـي کـــې
خـيــــال د شـــونـډو دی ســـاتلــــی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

نـــه فـــراق د نـــو خـــطـــانـــو
کـــرې شـــپـــه دې ژړولـــــې

نـــه مـحـفـل سته د رنـدانـــو
نه قـيامت د پايکـــوبـــونـــو
نه د شـــيخ په لاس عـصا ده
نه فـرياد لـــه سرکـــوبـــونـــو

نـــه څـــه زيـرې د فـــردوس دې
نـــه هـــــوس د کـــوثـرونـــو
نه څـــه ويـــره د ګـنـــاه ستـــه
نـه وحـشـت لـه دوږخـــونـــو

نـــه جـنـــون پر خـــروښ راغـلـې
نه هـــوښـيـاره بد مستي ستـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

نه د عقل لیونتوب دی
نه د بنګو هوښیاري سته

دلته اور د ژوندون نسته
د ساړه جهنم کور دی
دلته هر څه ایرې کېږي
د حیات په نامه ګور دی

دلته هر څه سودا کېږي
دلته هر څه بازاري دي
دلته وینې بېګانه دي
دلته مینې ظاهري دي

زما د جګو غرو سندرې
څوک یې نسي اورېدلای

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زما زيږه پښتنه ژبه
دلته نه سي ګرېدلای

زه داستان د بربادیو
زما کیسې په وینو سرې دي
نه له ستوني مې رغ وځي
نه په سورکې زمزمی دي

دلته وژنم خپلې هیلې
بې لمبې سوځم ویلیږم
نه د چا د لارې مل یم
نه د چا مخ ته بلیږم

زما هغه جنت پردی سو
چې مې حورې ورستایلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

زما هغه کورګی تباه سو
چې کيسې به مې کولې

ها نسيم لمبه - لمبه سو
چې يې وينې وينبولې
هغه جام له زهرو ډك سو
چې مستی يې پاخولې

زما وروستي بخري مړه سول
زما، نه مه غواړې اورونه
زما ګونګی احساس مړ سوی
زما نه مه غواړئ شعرونه

ويرجينيا

١ - ١٩٨٥

(c) ketabton.com: The Digital Library

پردیس پسرلی

لیري لیري له هیواده
د پردیو په وطن کې
د اغزیو په کاله کې
زما د هیلو په مدفن کې

له ښایسته پغمانه لېرې
په ساړه شاني سقر کې
راګوښه له کندهاره
په بې مهره پېښور کې

د سخي طبیعت غېږ کې
د شنیلیو په لمن کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د تنکي نیالګیو خوا کې
یوه شنه غوندېږ چمن کې

مخامخ کندونه ښکاري
د غروب زرینې وړانګې
برېښوي لانده برګونه
ځلوي د نیالګو څانګې

له لوېدلي لمر‌ه خېژي
سرې شغلې لکه اورونه
ته واغرونو رارهي کړل
د سکروټو درمندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لـــېـــرې تـــرونـــه را درومـــــــي
د ســـپــــرلـــي نـــازك بـــادونـــه
ګـــڼـــې وربـــخـــې ســــــــره اوړي
لـــکـــه تـــور مـــات ســـوي غـــرونه

لـکـــه دوه غـــلـــیم دیـــوان چـــې
یـــو لـــه بـــل ســـره خـــښـــمـــیـــږي
لاس پـــه لاس سي، غـــیـــږ پـــه غـــیـــږ سي
پـــښـــې یـــې غـــره ســـره جـــنـــګـــیـــږي

رازوانـــه ده تـــولـــی تـــــــه
یـــو مـــرغـــی خـــپـــاره وزرونـــه
لـــه نـــازك ســـتـــونـــي رابـــاســـي
د هـــوســـه ډك رغـــــــونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ته واناخي په هوا کې
ته واناز کوي ګډېږي
د ملګرو غېرته خاندي
هوسېږي او چغېږي

دواړه شپونکي په مخ کې
راروانې څو وزې دي
وړی نس سره ملګري
دوی چاودلې سترې پښې دي

له ویالې اوږده کېږي
د کرړیو آوازونه
د ګورم سره ملګري
د ګوجر درانه ږغونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هر څه وينمه آشنادي
خو پردی راڅخه کور دی
رانه لېرې خپله مېنه
رانه ورك د بابا کور دی

زما پر ښکلي پغمان اوري
له آسمانه آفتونه
سپينې واورې سره لمبه دي
باندې ګرځي تور دودونه

زما له مسته کندهاره
بوی راځي د وحشتونو
شنې ويالې د وينو کوږم دي
ږغ د توپ او د ټانکونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

د کرملين خوروړي سپي به
د پروان پر تړو ګرځي
د نيپالم تنورونه
د پنجشير پر تړو غورځي

زه به اوس هم لاهو کيږم؟
رانه هير به وي دردونه؟
د پرديو پسرلي ته
ورليږمه به شعرونه؟

پيبنور

۱۹۸۴/۳/۳۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعـــــــتراف

لېـرې سئ خيالونو له مالېرې سئ
زه لـه خـپله ځانه بېګـانـه يمـه
نـه پر ســر اورونه لګـولای سـم
نـــه د چــا د شمعې پروانـه يمـه

لــېرې سئ زمــا هيلو لېونۍ هيلو
زمــا سينه کې ځای د نښېدو نسته
زه د ځـوانيـمرګي خوښۍ کلـی يـم
کـــور کې مې کيسه د اورېدو نسته

نـــور نه د ساقـي سره آشنا يمـــه
نـه د خـم پـــه طـمـع ورغــلی يـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نــه مــې د چاجام په شونډو ایښی دی
نـه د چا پـه صف ورکــښېــوتــلی یم

نور مــې لــه آوازه مســتي نـــــه زېږي
زړه مــې د خـــیالــونــو هدیره سوله
نورد چامــحفـل کـې بلېدای نه سم
مړه سوه دآرزو شمع تیـــــاره سوله

مـه غـــواړئ لـه مانـه فرهادی کیسې
زما پـه افسانـو کـې شیریني نسته
زه لـه خـپـله رنـګه رابـیـل سـوی یم
زمـــاپـه بې رنګۍ کې رنګیني نسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ماته د ګرداب خبرې مه کوئ
زه له توپانو راتښتېدلی یم
ما لا د سیلاب څپې ونه لېدې
زه تشو خوبونو وېرولی یم

مالیده چې زما د وړکتوب یاران
څرنګه زمان د مرګي شومه کړه
زما په ګلو بار بوټي یی لابڼ کړله
ما یې د ژوندون برخه له کومه کړه

مالیده چې یهوړه د مرګي څپو
ډکه له ژوندیو آرمانولړی
ماتې کړې نامردو جلادي لاسو
سپینې د صفااو دالفت کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مــالـــيده چې تـــورو ځنځيرونوکـــې
پـــورته دردېـدلي آوازونـــه ســـول
ما لـيده چې اوسپنې به مستې سوې
مـــات به په وهلو کـې هډونـه سـول

ما ليده چې څـرنـګـه د ژوند په نوم
څوك د مـرګي غـېږې ته ورتللای سي
څـرنګـه دســـترې آزادۍ پـــر لار
خپلـــه آزادي قـــربـــانولای ســـي

مـــا ليده چې مـــاتې ککـــرۍ سولـــې
مـا لـيده چې ورك يې لحـدونـه سول
ما لـيده چې توی سوې بې ګناه وينې
رنګ د چـا برېتونه او لاسـونـه سـول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

واخیستې جونګړې د توپان څپو
ړنګ د خلکو کلي او ښارونه سول
سرې لمبې د توپ له سینې والوتې
اور د چا د هیلو جنتونه سول

زه په غرېدلو سترګو غلی وم
زه د جلاد سترګو وېرولی وم
ما د آزادۍ نوم اخیستای نه سو
زه د مرګ له نومه لړزېدلی وم

ما ویله نه چې زما مرۍ به هم
چیرې د قاتل منګولې ونیسي
زما کورګی به هم چیرته خراب کی څوک
زما انګړ به هم ناولې ونیسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ما ویله نه چې خزانې سېلۍ
زما د ګلو لښتې رانسکورې کړي
نه چې څه نرۍ څپه یې ووهي
تورې وریځې جوړې باندې سیورۍ کړي

زه د مرګې ببرې دتاړاك وهم
لېرې له ملکونو اړولی یم
زه د ژوند په لټه د خپل کور څخه
دلته د پردو غېرته راغلی یم

مه اورئ، زما افسانې مه اورئ!
پرېږدئ، نورې زمازمې مه اورئ!
چا چې خپل انګړ بل ته پرې ایښی وي
څئ د هغه چا ترانې مه اورئ!

واشنګټن

۸/ ۱۹۸٤/

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه زماغيوراولس دی

دغه تـــورې سپـــينې ږيـــرې
دا ببـــر ـ ببـــر لاســــــــــونــــه
دا ســـرې ســـرې دا غـــټې سترګې
لـــه هـيبـــتـــه ډك مـــخـــونـــه
دا لـــــــه زوره ډكــــــې مــــوټـــې
د فـــولادو مــــړونــــدونــــه
د فــــــولادو پــه ســيــنــو كـــې
غــــيــرتـــي ډبـرين زړونـــــــه
دا زيـــږې ـ زيـــږې خـــــبرې
د زمـــريـــو آوازونـــــــــــه
پــه ســـرونـــو كـــې يـــې شــور دی
پــه سينو كـــې تـــوپـــانـــونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

دا کړې وړې بګړې به
يوه ورځ سره غونډ پرې
تر يو څو جرګو راوروسته
د توپان په دود خروښېږي
د کلو تږي درې به
بيا په وينو اوبه کېږي
د غليم په بنګلو کې
هلته بل ميوند جوړېږي

جلا لا به را ژوندی کې
د اکبر په ميخانو کې
درز به واچوي سينو کې
ډار به واچوي په زړو کې
د خنجر عکس به يوسي
جهانګير ته په جامو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د اورنګ شــــراب بــه ورکـــي
د ســرونــو پــه کاســـو کې

دا تــر پښــو لانـــدې قــبــرونــه
دا هــېــر ســوي لــحــدونـــه
هـــر لـــحـــد يې افتـــخار دی
پکــــې پټ دي داســـتانــونــه
دا تـــاريـــخ د مـــــېړنـــيـــو
د نيــکـــونـــو يادګـــارونـــه
هـــره پـــانــه يې غـــيـــرت دی
په هـــر بـــاب کې تــوپـــانــونه
دا پـــه وينـــو روزل ســــــوي
دا لالــــه دا ســـره ګلــونـــه
دا د غـــرونـــو لـــوړې څوکې
پـه لــمنــو کـــې لعــلــونــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

يو د بل په غېږ اغوستي
لاړ پر لاړ پېيلي غرونه

دا وطن د عقابانو
دا ځالې ده د بازانو
دا خيبر دى دا شمشاد دى
قتلګاه د پرنګيانو
دا سر کښته دا مغروره
عزرائيل د دښمنانو

هر سيلاب يې بت شکن دى
هره دښته يې ميوند دى
د توپانه ډکې ورېځې
هر يو څاڅکى يې هلمند دى
هر ورکى يې دريا دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

اپـــریـــدی دی کــه مــومـنـد دی
پکـــې غـــورځـــي د پـــلار وینــه
د مـــېرویس نیکـــه پیـونـد دی

دا میـونـد ـ منیـونـد دښـــتونـــه
دا هـلـمـند ـ هـلـمـند رودونـــــه
لـــــه غـــیرتـه ډکـــه مــــېـــنــه
دا اتـــك ـ اتـــك ســـینـــدونـــه
په څـــپـــو کـې يـــې رزمــونـــــه
پـــه هـــر مــــوج کـــې سېلابونــه

دا وطــــــن د زمـــــــریـــــــو
دا هــــېـــواد بـــه آزادېـــــــــږي
دا د مـــست پـښـــتون اولــــس دی
دا پـــــه وینـــو کــې غــــورېــــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

په دې جنګ کې يې پلار مړ دی
چې مېدان وينې مستېږي
هيبت پروت دی دې لاسو کې
زولنې ځينې بېرېږي
دا يې زېرې د طغيان دی
لا سبا توپانې کېږي

بيا به ګرم کې بزمونه
بيا به خپل کې دا دښتونه
بيابه سور دستمال تر ملا کې
بيا به تاو کې چنګ بريتونه
له آمو تر آباسينه
سره يو به کې موجونه
کې به ناخې ښکلې پېغلې
سپينې لېچې سره لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

کـــې بــه ځـــې کــاروان د اوبـــو
ور آزاد بـــه وي مـــــزلـــونــه
کــوچـــۍ ښــکلـــې بــه وراخـلي
تر ســـالـــو لاندې ګـامـــونــه

یـــوه ورځ پـــر دغــــه ځـمکـه
پـــه هـمــدې تنګـــو دروکـــې
د آمـــو مـــستـــو څپـــو کـــې
د اټـك د ســـینـــد مـــوجـــو کـې
تـــر هـمـــدغـــه آسـمـــان لانـــدې
د هـمــــــدې خـــاورې دښــتو کې
د بـازانـــــو لـــه ځــــالـــیـــه
د عـــقـــاب پـه آشــیـانـــو کـــې
د پړانګانـــــو پـه کـــورو کـــې
د زمـــریـــو پـــه زانګـــــو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د همـــدې غـــرونـو لمن کې
دغـو ورانـو خـرابـو کـې

د سکـــندر لـېچـي وې ماتـې
د چنګېز پـر کور نـاورين ؤ
د اورنګ خنجـر يې پـخ کـې
د بابـر زړه پـه غـمـګيـن ؤ
د فـرنګ توپ يې خـامـوش کـې
د بـابـا زړه يــې لا شـــين ؤ
هـره تيـږه يې پامـــــير ؤ
هـر لـښتي يـې آبـاســين ؤ

دغـه شـين آسمـان شاهد دی
دغـه سـتورو هـم لـيدلـو
دغـه لمر، دغـه سپوږمۍ وه
دغـه وريـځـو هـم کـتلـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د سبا د جنګ په طمع
مور دا نن لا خرو ښېدلو
د سرونو بازار تود ؤ
مستانه باندې ورتللو

بیا به ګورئ بیا به وینئ
پردې ځمکه قیامونه
زندانونه به ماتېږي
ترې راوځي به مړونه
شخې - شخې به شملې وي
تور ببر - ببر برېتونه
د ملالې د ننګ چېغې
پر دښمن باندې تاختونه
بریالي به را روان وي
د نېزو په سر، سرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بيـــا اخـــــتـر بـــه وي د فــتــحې
پـه ســرو وينـــو ســره لاســونه
نـــړوي بـــه ســـوځـــوي بـــه
د زاړه دښـــمــــن قـــصـــرونـــه
هـيـبـتـــي نـــارې بـــــه واورئ
لــــړزوي بـــه آســمـــانـونـــه

بـيـا بـه دا آسـمـــان شـاهــد وي
زمـــوږ د فـــتـحې د جـــشـنــونـــو
خـــم بـه ســـر پـــه ســـر تـشـــېږي
د مــســتـانـــو بـــه جـــامـــونـــو
غـلـيـمـــان بـــه فـــراربــــږي
د ايـمـــل بـــابـــا د غـــرونـــو

ځـــو چې غـــرونـه وي پـر ځـمـکـه
ځـــو ســـيـنـدونــه لا بـهـــېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

څــو مجــمــر د آســمان تــود وي
د جـــهـــان پـر مـــخ ځلـــيږي
څو چې وريځ پر آســمـــان ګرځـــي
څــو چې څاڅکــي تـرې تـوئـيـږي
څـــــو په نـــوم انـــســانـيـت وي
د بشــر پــه نـــوم يــادېـــږي
د پښـــتون قـــام به ژونـــدی وي
او هــمــدلــتـه بـــه اوســـيږي
دغـــه زمـــا غـــيـور اولـــس دی
دغــــه زمـــا تـــوپاني قـــام دی

کابل

۱۹۷٤/۱اګست

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا

ساقي پرون د مستۍ لاپې کړلې
ما د خمار له ترخو شپو ژړله
دوی مستیدل ما د سبا د ویرې
د دوی پر تشو پیمانو ژړله

دوی له طلوع سره فالونه کتل
ما د غروب خونړۍ سترګی لیدې
دوی د جنت په کیسونه مړیدل
ما د دوزخ له کړاوو ژړله

دوی د خیالونو سمندر کې لاهو
ما یې څپو کې نهنګان ولیدل
دوی د آرام ساحل غوټې وهلې
ما له سرکښو توپانو ژړله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

دوی لـه نـوبـته رقـیبـان وایســتل
په بربادۍ یې پیمـانې پـورته کـړې
مـا د زخـمي ښـامار د قـهر سترګې
لـیدلې ځکــه مـې ورو - ورو ژړلـه

ملګـرو زمـا د مـیخـانو مـلګرو!
زمـا د خـمونو د جـامــو مـلګرو!
سبا هـوښـیار اوسئ مستي به نه وي
سـاقي بـه نـه وي پایکوبي به نه وي

کابل

۱۹۷٤/ مارچ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زنار

ساقي غاړه مې راوړې
په زنار يې زينتي که
د ګناه په سېلابو مې
دوږخونه توپاني که

په خمار کې لاهو سوی
په مينا مې آسماني که
د مستيو په بقا کې
دا لنډی ژوند را فاني که

ساقي نن مې لاخروب که
سبا هر څه چې پېښېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

لکه زموږ چې زاهد هیر دی
دده زموږ ګناه هیریږي

راکوه یې چې څښو یې
دا ورستې پیالې د مینې
دا د تاك د زړګي وینه
د شرابو ډکې پینې

دا د نن رندان که نه وه
هم به خم پر خم تشیږي
د زردشت د مذهب اور دی
دا به سر پر سر بلیږی

راکوه یې چې مستیږو
په مستۍ کې مو هستي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

مـوږ د مـوج په اور ژونـدي يو
په آرام کې مـو نـيستـي ده

د رنـدانـو پـه آئـين کـې
د سـاحـل غـوټـې وړې دي
د بـحرونو تـوپـانـو کـې
د اوږدې بـقـاء ځـپـې دي

د هـغـو ځـپـو پـه طـمع
د بـد مـسـتـو حريـفـي ده
هستي سـا زه بـد مستي ده
نـيـستـي سـوزه پايکوبـي ده

کابل

۱۹۷٤- سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

وایه شین آسمانه !

وایــه شین آسمانه تـاکـوم بـل چېرته لیدلی دی
داســې ارادې چــې تــوپـانـونـه خـپـلولای سـي
داســـې اولســـونه چې ســبلونــه ایـلولای سـي
داسې کـلـك سوکونـه چــې تـانکونه اوبولای سي

دغســې سینې چې فلکي سېلاب راګــرځــوی
دغســې طغیان چې یاغي سوي سېلابونه خــوري
دغســې نــاره چــې اســرافـیـل ورځـــخـه وربېږدی
دغسې قیامت چې دوږخونه خوري،اورونه خوري

داســې پهلوان چــې د قـــدرت زولنــې وشــلــوي
طلـــسـم دپـېړیـو مـاتوي لا قــانــع کیــږي نــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو ته یې د قرن اهریمن په ننواتو ځي
دی لکه زخمي زمری غړومبېږي آرامېږي نه

وایه شین آسمانه تا کوم چېرته اوربدلې دي
داسې حماسې چې افسانې باندې رنګینې سي
داسې کلنګي عزم چې هسکې څوکې کوزې کړي
نکل دفرهادچې ترخې شپې باندې شېرینې سي

کله دې د قهر چیغو چت رالړزولی دی؟
اور دانتقام دې د چا سترګو کې لیدلی دی؟
داسې څوك لرې چې یې مرمی پښتوته سجده کوي
کله دې د مرګ پر پوله هم څوك ازمویلی دی؟

تا کله نمرود پخپل انکار کې سوځولی دی؟
بل د آزر زوی دی پردې ځمکه زېږولی دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

دغسې فرعون چې دآسمان په لور لښکرې وړي
تا کله پر ځمکه پرې ایستلی ژړولی دی؟

وایه شین آسمانه! ته هم کله لړزېدلی یې؟
کله د چا غږ له درانه خوبه پاڅولی یې؟
کله دې سېلونه په لمن کې یاغي سوي دي؟
کله د سرکښو تماشې ته کښېنستلی یې؟

کله دې دا غرونه دا لاښونه ازمویلي دي؟
کله دې د قهر خرخښې پکې کتلي دي؟
هره پانه توره هر یو کاڼی یې سکروټه وه
بیادې غوخ سرونه د سر کښو هم شمېرلي دي؟

ستاخوبه په یادوي چې د لوړو غرویه څوکو کې
څاڅکې یوکېدله ترې نه جوړلوی سېلابونه سول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

وغورېدې پـر ښې د قدرت بېړۍ يې ډوبـې کړې
تندر سـو، باران سو، توپاني يې کړلېچونه سول

ستا خوبه په يــاد وي د مـلالـې ميوندۍ چيغې
سـتا خـوبـه يادېږي درېدي او تـورپېکۍ کيسې
هير خوبه دې نـه وي چې دا غــرونــه زلـزلې لري
هېـرې خو دې نه سوې لـوګر ۍ اوخيبرۍ کيسې

اوس دې زړه ته لوېږي چې داتورې توپاني پرښې؟
اوس دې زړه ته لوېږي چې داتـورې پولادي دړې؟
ورسي دچاپښوته اوښکې تويي‌کړي سجده وکړي؟
تينـګې نافـرمانـې دا سـرکښې پنجشېرۍ تړې

وايـه شـين آسمانه! تا کـوم بل چېرته ليدلي دي
داسې اولسـونـــه چې سېلونــــه ايلـــولای سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

داسې ارادې چې توپانونه خپلولای سي
داسې کلك سوکونه چې تهانکونه اوبولای سي

کابل

۱۹۸۰ـ اګست

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرنګه هلمنده!

څرنګــه هـلمنده زمـوږ د چيــغو زور دې وليـدى؟
ويښې دې خپې سوې ساړه څاڅکي دې اورونه سول
مستې دې سوې غـاړې د کـلـونـو لـه خمـار څڅه
ختــم دې خـوبـونـه سول سر کښه دې مـوجونه سول

واغـوسـتل ژونـــديـو کفنونــه د مــرګي پـــه نـوم
وښـورېـدې شنـختـې را ژونـدي مـو لحــدونه سول
راغــى د تـاريـخ د حــوادثــو تــوپـــانـــي بچى
ډک يــې د دښــمن لــه کــکـريــو ګـړنګونه سول

څـــرنـګـه هـلمـنــده دا اولس د ايلېدلــــو دى؟
څرنـګـــه هلمنــده دا تـــوپان د ګرځېدلـــو دى؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

زوی د حوادثو حوادث يي زېږولي دي
ووايه زمان ته دا رستم د غوزارېدلو دی؟

نه مي درته ويلي چي ژوندي به مړه اورونه سي
څاڅکي به يو کېږي څيني جوړ به سيلابونه سي
يو به سي، راويښ به سي، قوي به سي،رهي به سي
مات به زندانونه سي خپلواك به اولسونه سي

نه مي درته ويلي چي شاهد به آسمانونه وي
ژوند به وي، بری به وي، د فتحي به جشنونه وي
تښتي به، پټېږي به مېلمه او کوربانه رهزن
موږ به يو قاضي به وي د عدل به حکمونه وي

بيا به ته شاهد اهريمن د پرزېدلو يي
بيا به ته شاهد د نمرودانو د سوځلو يي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بــيـا بـه د کـرملــيــن د سپيو کوکې اوربـدلای سي
بيـا بـه تـه شـاهد د انتــقام د اخيــســتلـــــو يې

بــيــا بــه تــه شـاهـد يـې چـې آزاد بـه دا دښتونه وي
بيـابه تـه شاهد يې چې خپل کړي مو داغــرونه وي
شپون به وي، شپيلۍ به وي، رمې به وي شنيلۍ به وي
پلنې به کېږدۍ وي پکـــښې بل بــه زمـــوږ اورونـه وي

څــرنګه هلمــنده زمـــوږ د چـــيغو زور دې ولـــيـدی
ويـنې دې خپې سوې ســاړه څاڅکی دې اورونه ســول
مستـــې دې سوې غــاړې د کـلونــو د خــمار څــخـه
ختم دې خـوبـونـه سول سـرکــښه دی مـوجـونه سـول

کراچـی - ۱۹۸۱/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خـزان

زه هـم شـور د خـــرابـــات وم
زه هـــم سـوځـنـده لـــمـبــه وم
ډېرې اوښکې مـې ژونـدۍ کـړې
زه هـــم ويښــه هـنـګامـه وم

زه هـم ژونـد وم د بــــزمـــونو
زه هـم رنــګ وم د ســــازونـــو
زه هـم بنـګ د پــيـــمانې وم
ښکـلـــى لاړ وم د اورونــــــو

مـاهـم تــش کـړلـه خـمـونــه
مـاهـم مـات کـړل ګـيلاسـونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ما هم نوش د شوندو اورکړ
ماهم توی کړله خالونه

ماهم تاوکړی د چا ځوني
ماهم واخيستی مچکي
ماهم وشکول ګلونه
دوي منګولي مي کړي ډکي

ماهم لوځي کړي پېغلوټي
ماهم وشلول لاړونه
ماهم بنخ کړل ګناهونه
ماهم وکړل اورونه

ماهم ستړي ميخاني کړي
ماهم سپيني توري شپي کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

مستـــــول مـــی ژونــــدی لاره
مــــاهم ويـــبنــــې قــــافلې کړې

مـــــورږ هــم ومــــــل ســـباتـــه
مـــورږ هــم رنګ کړل غــروبـــونه
مورږ هم رونې اوږدې شــپې کړې
مـــورږ هم تـــور کړل خلـــوتونـــه

مـورږ هــم مستې کــړې ګل ځانګې
مــــورږ هـــم وسپړل ګـلــونـــه
مـــورږ هــم ويـبنې تــرانــې کــړې
مـورږ هـــم وتـــخـنــول زړونـــه

د هستـی مـستـه بيـــړی مـــو
ناګـهــانـــه تـــوپـــانـــې ســوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د امـــيـــد فـــردوســـــي لاره
شـيـطـانـي سوه، دوږخـي ســوه

وغـــوتـيــو تــه مـــوسيـخ ســول
د خـــزان وحـــشـــي بـــادونـــه
پــه ګلشن کـې مو شروع ســول
د خر مســتــو پـــايــکوبـــونـــه

سره بــــلا ســــوه را نــــازلــــه
پـــر صــفــونـــو د يـــارانـــو
د کمون طــاعــون تـــبـــاه کړل
مـحـفـلـــــونـه د رنـدانـــو

کابل - ۱۹۷۹/فبروری

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاشکند لــــــور

د تــاشکــنـد لــوري ښـکلې اوزبکې
پــه حـسـن حــورې ښــايستې ملکې
لـکــه پــه ګـلـو پــوښـلي لـښـــته
پــر مــلا غبرګيږي، راپورته کيـږي
ډکــه لـــه مـهـره، ډکـــه لـــه نـازه
چاتــه مسکی شي، چــاتــه خـنـديږي
لـکـــه پـــه غـــره کې سهاری زرکـه
پــر لارې درومې تـــه وانـــښــيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

تــه وا رقصـــېـږي، تــه وا ګــډېـږي
تــه وا غـوټۍ یـې دا اوس غــوړیــږي

چېـرې بــه زوږ کــې دا ښـکلی حسن؟
پــر چا بــه تـاو کـې نـازك لاســونه؟
څـوك بـه دې زبېښي دا سورکۍ شونډې
څـوك بـه دې لـخ کـي داسپـين ورنونه؟
څـوك بـه دې سـتايي داهوسۍ سترګې؟
څـوك بـه دې تـاو کـي دا تـــورې څونې
پـر چــا بــه پـلـــورې د نـــاز کـتـنـې
دا کـــږې وروځـــې داسـتـرګـــې بـــونې
دا نـــرۍ غـــاړه، دا جــګـــــه ونــه
دا کــږيـدنې پـــــورتـــه کـــېـدنـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

تــه هم پــوهــېږې چې ښــايسته يې؟
تــه هــم پوهــېږې چې افسانــه يې؟
تــا هــم سوځلي د چــا خــوبــونه؟
تــه هم اورونــه، تــه هــم لمبه يـــې؟

کــاشکـــي چې روغ وای ستــا وزرونه
کـــاشکـي چې مات وای دا قفسونه
چې الـوتلای، پـــورتـــــه کېدلای
چــې پــې کـــول دې لــېـــرې مزلونه
تــا خـرخــولای، مـــا رانيـــولای
د بــورو ســـترګـــو بيده نـــازونـــه
افــسـوس چــې نســـته د نـــجات لارې
بېځــايــه سوځــې تـــــــنها ويلـېږې
رڼـــا دې نــه کړل خــپـل خلوتونـه
د څـــو نـــاکســـو پـــر کـــور بلـــېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

کـاشکـې چـې تـله وای چې الواته وای
چـېـرتـه چـې زه وای او هلته تـه وای
مـا پوهولای چــې بښـایـسـتـه یــې
مـا درښـودلای چــې بتخـانـــه یـې

تاشکند

۱۹۸۰- سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګروبه کلا

په لویه لارکې د شېلی تر څنګه
ګروبه کلا د تورو خونوسره
د زماني د سیلابونو شاهد
د شورېدلو دېوالونو سره

دا له پخوا څخه هېر سوی کورګی
دورکو مینو داستانونه لري
دا د مستی دا د خمار دنیاګی
څه ناویلي شان رازونه لري

د پیمانی د څنډې مات توکری
د ګناهونو خاطرې یادوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

تياره کونجونه يې د رمزپه ژبه
اوس هم سينه کې ولولې پاروي

د دې کلا په هره خونه کې به
سپينې سينې چا لڅې کړې نه وي
د وحشي ميني په بېرحمه حملو
به يې غابنونه پرکبنې کښلي نه وي

دلته به هم څه غټو بورو سترګو
د چا له سره عقل وړی نه وي
نازکو ګرمو پستو شونډو به هم
زړه او کوګل ورسوځولی نه وي

داوښتو رااوښتلو زګېروی
د چا احساس لېونی کړی نه دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د لېوني هوس بې صبره پنجو
د چا ګرېوان هم ورڅیرلی نه دی؟

دلته به هم تاوده پاسته ورنونه
د چا په غېږکې لوبېدلی نه وی؟
سپوږمۍ به هم په غلي غلي راتلو
د خلکو پټې لڅې کړې نه وي؟

د شهوتي توپان بدمسته څپو
د چا سینه طغیاني کړې نه ده؟
د غلا کتنې بېرندوکې مینه
یو وار ناڅاپه یاغي سوې نه ده؟

د ځوانۍ بنګ د ساقي سپینو لاسو
له لارې هم څوك اړولي نه دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

چا چې خبرې د ګناه کولې
دوی په کټ کټ باندې خندلې نه دي؟

پر بېدو شونډو د مچکو چپاؤ
څوك له خواره خوبه ایستلی نه دي؟
د خوبه ډکې بېرېدلې سترګې
د هوس غېږې ته ورغلي نه دي؟

د دې کلا له هرې رنګې سره
د چا بېباکه هوسونه ښخ دي
د ویلې سوي سوځېدلو شمعو
په شاهدۍ باندې عشقونه ښخ دي

دې کنډواله کې ګناهونه کېدل
د ثوابونو ځنځیرونه شلېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ځو د جهانــــه بې خبــــرو مـــستو
د حــسن ښارتـــه تــــاړاکـونــه وروړل

شپلــــه هغسې لاباــــاړاسکي وهــې
تندر هـغـســې لا غــــړومبیږي ورتــه
د هېرو سویـــو لحـدونــــو تـــرڅنګ
لا له هـغـسـې زرغــونـیږي ورتـــه

خــو لـــه کلا ښخه نغـمې نـه راځــې
د پټې میني زمـــزمې نــــه راځــې

کابــــل

۱۹۷۵/جون

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمان

د ژوندون بیړۍ لاهو ده
د زمان په توپانوکي
د مرموز هدف پر لوري
په ناپایه طغیانو کي

د هستۍ په نوم نیستي ده
د نیستۍ په نوم هستېږي
نابلده یې مسیر دی
تکرونه خوري تېرېږي

هم وحشت لري په غېږ کي
هم پر مینه مین زړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د افق خونرېزه ژبه
د طلوع سپين پيغامونه

پکښې هر څه ناروا دي
پکښې هيڅ ناروا نه دي
څه بېړۍ څه يې سفر دی
دا پر کومه خوايې تله دي

څه ناپايه سفرونه
څه ناکامه کاروانونه
د جرس په ماته ژبه
د ژوندون بېده رازونه

څه غروب څه خوني وړانګې
څه آسمان څه تنورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

څه له اوره ډکې ورېځې
د انګار په زړه کې غرونه

څه د وينو ډکه غېږه
څه ناترسه سوغاتونه
څه خاموشه جلادي وه
څه د قهر درمندونه

څه مستي څه مکېزونه
څه ساقي څه ډک خمونه
څه ګناه څه دوږخونه
څه شېخان څه عذابونه

څه محشر د عشوه ګرو
څه لوخ سوي سپين ورنونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

څـه غمزې څـه ځوانـې میـنې
د نــازونــــو چــپــاوونــــه

څــه بیبــاکـــه هــوســـونـه
څـه رنګـلـي پـــاك عشقونـــــه
څـه ښایستي روښـانـه سـتـرګې
څه کـاتـه څـه مست رمـزونـه

څـه نـیـمـګـړي آرمــانـونـه
څــــه د اوښـکـو سـیـلاوونـه
څـــه نـامراده د غــم کـــړېدې
څـــه بــد بختــه مــنـزلـونه

د ســـینـو پـه قــفـسـچـو کـې
خـــامـوش سـوي امـيـدونـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د لحد په زندانو کې
بیده سوي دي څه زړونه

څه حسنونه ذلته ښخ سول
څه عشقونه تباه کېږي
څه ښایستې سترګې سوې پتې
څه د سوز اوښکې ورکېږي

څه زګېروي د چا له یاده
وچولي د زړه وینې
د چا سپینې ورځې توري
د چا تورې شپې سوې سپینې

څه د شور پیمانه زړونه
څه له اوره ډکې وینې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د احساس ژبې ګونګې سوې
چا سنګسار کړې پاکې مينې

څوك له رازه سره بښخ سول
چا نيمګړي څه ويلي
چا د اوښکو ډکې سترګې
يو وار شاته اړولي

څوك په هر څه باندې پوه سول
چالا هيڅ نه وه ليدلي
چالا څه شکوه کوله
څوك په ډکو زړونو تللي

څومره دلته خندېدلي
د نسيم د غېږ ګلونه
څه غنچې نيمه خوا سوي
څه خزان څه يې بادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

څومره سترګي قهرېدلي
څومره نورې سوى نمجنې
څه لاسونو کړلې ورانې
د آرزو د سوماپېنې

څه مجنون دښتونه پی کړل
څه فرهاد سوري کړل غرونه
څه لاسونه ګناه کار سول
څومره وځورېدل زړونه

څه سکندر څه لېونتوب ؤ
څه سرکښه مست آسونه
څه تاراك څه پایکوبي وه
څه د زغرو توپانونه

څه چنګېز څه ناتارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

څــــه وحــشــت ســوي بنـارونـــه
د حســــرت په کنډ والــــــو کـې
پـرې ســــرونــــه مـــات هډونـه

زمــــان هــر څـه ســــره يــــورل
د آرامـــــې نـــړۍ خــولـې نــه
د ژونــدون وروستـــي پـــړاوتــه
د رازونــــو خــــزانـې تــــه

هلتـــه هــرڅـــه خـــاورې کېـــږي
هلتـــه هـيـڅ شـکـايت نـــســتـه
هـلـتـه تـــولـــه ســره خــپــل دي
هـلـتــه هيــڅ مـلامـت نسـتـه

کابل - ۱۹۷۷/مارچ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاعر

چې د وینې نرۍ سترګې
د تاریکې شپې کوربه سي
د ډیوې لمبه خاموشه
پرې تیاره ماښامیلمه سي

د ساقي په پیمانه کې
نیښتېځلی اور ختمېږي
د مستۍ له تاوده بزمه
چې خړوب حریف ستونېږي

د مینا په وروستۍ اوښکو
چې خمار زړونه او به سي
چې وروستۍ پیالې شرنګېږي
او د کوچ نغمه توده سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

چې جهان په پتهو سترګو
په خیالي تال کې زنګیږي
د خپسې توره غیږه
د رڼا پرسر خپریږي

تر یو لنده مزلګي وروسته
قافله پر تمبېدو سي
چې ایلچي د سبا راسي
او د نن جنازه یوسي

هلته لېرې په یو کونج کې
نو نرۍ لمبه بلیږي
د هوس له ښکلي ښاره
یو پردېس پکښې اوسیږي

د قلم تر خوله راباسي
د خوږ من زړه فریادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د سینې په قبرستان کې
ښخوي ځواني عشقونه

له ثوابه يې پر هېزدی
له ګناه توبه ګار سوی
هم زاهد ورته په قهر
هم له بزمه چاترټلی

کله روڼې اوښکې
پر نامراده ګرېوان توی کی
نړوي د ژوندون خونې
د قبرونو شنختې بوی کی

په دې نرمو - نرمو ګوتو
نړوي د سکوت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د نازك احساس په تال کې
سوروي نوي سازونه

د رنګین افق په خوله کې
ورکوي د زړګي وینې
د شفق له مخه اخلي
د هوښیارۍ مستۍ پینې

د اله ځانه سره سوځي
په تیاره کې چې ویلېږي
که شاعر نه دی، نو څوك دی
چې زګېروی یې رار سېږي

کابل

۱۹۷۷/۱اپریل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر مغان

پیرمغان د میخانې په کونج کې
پرون میخوورته ورو ـ ورو، ویله:
دمستۍ جام یې وګریوان ته توی سو
پاس یې د سترګو تر کونجو کتله

جام د جمشید، خم د سوماکه نه وي
خو دا ویجاړه میکده خو لرو
سپیني سینې بنګک او نڅاکه نه وي
خواږه یاران توده نغمه خو لرو

که دا زړې نغمې مو نوې نه کړې
که دا ویجاړې مو آبادې نه کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

کــه د غــوټــيــو د سپرلو پــه نــوم
خــزانــي تندې مــو بربادې نه کــړي

نو دا ويجـاړه ميکــده بــه نـــه وي
خـــواره يـــاران تـوده نغمه بـه نه وي

کابل

۱۹۷۵-جون

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه شاهد وم

مابه لیده چې دباغوان په لاس غوټۍ زمولېږي
مابه لیده چې دساقي په لاس خمونه رنګسول
زه د جامونو د لوټلو شاهد
زه د غوټیو د زمللو شاهد
د میکدې د ورانولو شاهد
ما د دې بڼ د بوټې - بوټې لانبېدل ولیده
ما به سپرلي کې دزاغانو پایکوبونه کتل
ما دنسیم په غېږ کې زېړی دخزان اوریدی
ما د بلبلو ځوانیمرګي نغمې
ماد ګلونو چپاوسوې ورمې
ما د پیمالو ارزوګانو زګېروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ماله وحشته رپېدلي زړونه ټول ولېدل
راويښوئ مې ولې؟
راپاڅوئ مې ولې؟
دا ږغوئ مې ولې؟

❁ ❁ ❁

ما به لېدل چې د زمان توپان وهلی بېړۍ
د ګردابونو طلاطم کې ړنګه بنګه خوځي
د څپو غېږې ته ورغرمه سي ډوبېږی پکښې
د جاله وان له نامرديه څخه
د دې ظالم له بېباکيه څخه
بېړۍ له پرښو سره وجنګېږي
د غرقېدو له وېرې ټوله بېړی وال چيغې کړي
څوك د بېړۍ تياره کونجونو ته له وهمه ځغلي
مال او اولاد هېروي
د ډيوې څنګ ته له قاه قاه سره غاښونه برېښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

دا جاله وان دی ظالم
زه یې خندا پېژنم
د دې لېوه سره پخوا هم څه آشنا غوندې وم
ماهرڅه ولیده، خو هیڅ مې لاویلي نه دي
زه د بېرې د ډوبولو شاهد
زه د توپان د خوځېدلو شاهد
ماله آرام ساحله تېښته لیده
زه په لوی لاس د غرقېدلو شاهد
را وینبوئ مې ولې؟
را پاڅوئ مې ولې؟
دا ږغوئ مې ولې؟

❁ ❁ ❁

ما به لیده چې د غوغا د چوپېدو د پاره
سپیني آبداري توري څه په بې آبۍ سرې کېږي
تر یو څو سووکرږو ورو سته څه کمزورې چیغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

وروستي نفس د زولنو په شرنګهار کې ورك کي
يو لا لهانده زړه آرام غونډې سي
يوه سينه د هديرې په رسم
يوه کوچنوټې قفسچه کې هلته
يو لوی جهان لره مکان پيداکې
يوه نرۍ شانې لمبه تورې تيارې ته درومي
دا بدي سکوت په غبږ کې حرکت ډوبېږي
څوك د ژوندي مرګ په ارزو د ګولۍ لارې څاري
څوك بياد مړه ژوندون بقأته له ايمان تېر سول
زه د زګېروي د چوپولو شاهد
زه د ترټلو د لوټلو شاهد
ماتا ړاکونه چپاوونه ليدل
زه د سرو څاڅکو تويولو شاهد
را وينبوئ مې ولې؟
را پاڅوئ مې ولې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

دا ږغوئ مې ولې؟

❁ ❁ ❁

مابه لیده چې د جلاد په وینو سرو منګولو
ما به لیده چې دلېوانو د ځیرلو وهم
خلك د ورورپرجنازه نڅول
خلك په ډکو ستونو وخندول
ما به لیده چې ځوك د مینې د لرلو په تور
ولې سنګسارسو، ولې ټولو ګناه کار وباله
ما به لیده چې خلکو لوی- لوی ګناهونه ستایل
هرچا چې ښې منګولې سرې کړې قهرمان قبول سو
دلته قاتل قضاته نه کشېږي
دلته چې سر وهي سردار يې بولي
دلته د سرو لاسوپه نوم عبادتونه کېږي
سجده هغو ته ده چې زړونه يې سينو کې نسته
زه بې ګناه ګناهکاران پېژنم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ما ګناهکاره جنتيان وليدل
زه د پايکوب د سرکوبونو شاهد
زه د قاتل د سرو لاسونو شاهد
چاد منبر پر سر ګناه ستايله
خود ثواب د سنګسارونو شاهد
څوك چې زرګونه قتلوي خلك بيعت ورکوي
هغه چې وينې پاکوي، هغه دوږخ ته درومي
د ګناهونو د تميز پر ميدان
د دې نړۍ د عدالت شاهد يم
راويښوئ مې ولې ؟
راپاڅوئ مې ولې ؟
دا ږغوئ مې ولې ؟

❀ ❀ ❀

پرپږدئ چې هرڅه په سينه کې ولحد ته يوسم
د شعر ژبه مې ګونګۍ ښه ده پرې سوې ښه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

په سترګو وینم خو چې نه یم ګرېدلی ښه دی
دلته لیدل او کول ښه دي څه ویل کفر دی
په رڼو سترګو ژوندي ډېر اوسېږي
خو څوك چې ژبه لري سر نه لري
دلته لاسونه پرېکېدل ژبې يې هم غوڅې کړې
خو سترګورو هرڅه ولیده ګونګي پاته سوه
زړه ته مې نه لوېږي چې زما د ژبې دوه بخري
د کلو پوړندې تازه کي انګارونه جوړکي
زه د انګار خاموشول نه غواړم
خو د چاآور هم بلولای نسم
څوك له بخري د اور طمع لري
زه يې سکروټې لرم ځان په سوزم
پرېږدئ چې وسوځېږم
پرېږدئ چې وکړېږم
چېرته به زه هم د ویلوپه تور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د دې لیدنو د ویلو په تور
د ژبورو په دود خپله سزاګۍووینم
زما په مرئ باندې به هم د چامنګولې سرې سي
راویښوئ مې ولې ؟
راپاڅوئ مې ولې ؟
دا ړغوئ مې ولې ؟

کابل

۱۹۷۷ - سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به شهید یم

ګرانې یو ورځ به مې د قبر سرته ویني ژاړې
زه به شهید یم رشتیاسوي به وي ټول خوبونه
راته زنګېږي به د فکر په دریاب کې لاهو
او دریادېږي به نامراده د ځوانۍ خیالونه

ما د واده په شپه لاغاړې درته خلاصې کړلې
ماویل لنډ دي زمونږ د مینې او خوښۍ مزلونه
زه د ناپایه جنګ لښکر ته برتي سوی یمه
زه د ګولۍ لارې څارمه، ګولۍ زما ګامونه

درته یادېږي هغه زمونږ دکلي ښکلې ناوې
چې د رستم شهید پر قبر باندې وغورېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا يې لاسونـه پـه نکـريـزو لا يې تلي سرې وې
چي بيادبخت لـه بيـده پالــه څخـــه وغورځېده

درته يـــادېږي هغـه بلـه ببـر ســرې کـونـــډه
چي لېونـــۍ غــوندې به ګرځېده په کلي کـلي
هغه يکړ مجاهد زوی يې چې په بم کې والوت
چي غبـرګې لونې يــې اورونـــو دنيـپام سوځلي

زه به هم نـن وي کـــه سـباوي ديـارانـــوسـره
دابدي سکـون پـه غېږ کې زنګېـدلی يمـه
مابه هـم يادکـي يو څو ورځې دمورچل ملګري
نــوربـه يوازې ســتاپر شونډو اوسېدلی يمه

ګراني زمــا زوی بــه پـه لـمبه دانتقام لويوې
ورتـه بـه وايې چې روسانـو دې دی پلار وژلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

په الاهو به يې تازه کې د غضب اورونه
څو چې دوږخ کې غليمانو لره کوراو کلی

د ابا قبرته يې راوله خالپوڅو لره
او هره شپه ورته کوه د ګوډ غازي"١" نکلونه
چې بې وطنه بله هيڅ ليلاو نه پيژني
دوينو څاڅکو ته يې ورکه ميوندي اورونه

زمادزوی نوم به يا "شېرشاه"يا"خوشالخان"راايږدی
په غوږکې ورکه د"مېرويس" او"احمدشاه"نومونه
چې زما له مسته کندهاره بې خبره نه سي
سنګر،سنګرېې هره لويشت په وينو سره دښتونه

ګرانې يو ورځ به مې د قبر سرته وينې ژاړې
زه به شهيد يم رشتياسوي به وي تول خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

راته زنګيرېږي به د فکر په درياب کې لاهو او دريادېږي به نامراده د ځواني خيالونه

کوټه

۱۹۸۸/۱۰/۱۱

---

(۱) ګوړ غازی د کندهار هغه قهرمان مجاهد او پهلوان شهيد دی چې په کندهار کې داسې غوړ نسته چې د نوموړي له نوم او کارنامو سره اشنانه وی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند

ژوند تلاش دی پر مخ تلـــه دی
حــرکـــت دی، خـــوځـــېده دي
د تیـــارو روښـــانـــــــــول دي
ســوځـــــیـــده دي ویـلـېده دي

د هستـۍ پـــه مســـته غېږ کې
د نـــېستیو هـــېـــرول دي
لـه ساړه ساحـلـــه تېښتـه
پـــه تـــوپـــان کې اوسېـــدل دي

د ژونـدي تـلاش پـــه لار کـــې
ژونـــدۍ غـــاړې نــــــذرول دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

هرخــه - هــرخــه پرېــښــودل دي
لــه ســکــوتـــه راوتــــل دي

نــه نشـــه ده نـــه خمـــار دی
نــه خـمـــونــه تـشـــول دي
لــحــدونــه رنګــــول دي
د مــحـشـــر بــرپــا کــول دي

کابل

۱۹۷۹-جولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې

څه تودې تروې اوبه دي
د ګرېوان په لور بهېږي
ابدي سکون ته درومي
له ژوندی سترګې بېلېږي

له هر څاڅکي سره مله وي
د مرموز جهان رږغونه
پر آشنا لارو وراخلي
نابلده قدمونه

د کمزورې دنیا ژبه
د قدرت پښو ته ورلوېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د احساس بیده نغمه ده
په بانو رغول کیږي

دا شریکه ګونګی ژبه
هرې سترګې ته آشنا ده
دا د هرې مینې کور دی
دا د هر نفرت غوغا ده

کابل

۱۹۷۹-جولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلا

چې په زړه د طبیعت کې
هنګامه د عشق برپا سي
د قدرت د ناز له بحره
د هنر قطره جلا سي

چې د حسن د بت ګوتې
د اعجاز بربط آغاز کې
زمزمه سي، ترانه سي
اشکاره د جنون راز کې

چې د رباب د خلقتونو
د احسان پر څپو راسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

په موجونو ګردابو کې
د تحسین ثاڅکي پیدا سي

دا شعر سومنات دی
دا کعبه ده د خیالونو
دا بنایست دی دا بنکلا ده
دا سروش د هنرونو

کابل

۱۹۷۹/سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرګ

د سکون په ورکه غېږ کې
د مستیو ډوبېده دي
د عدم پر تیاره لاره
د هستیو ورکېده دي

د کاروان په هر رباط کې
مسافر له پښو پاتېږي
دا نیمګړي سفرونه
بې ثمره شان ختمېږي

څوك د څمکی زنی کېږي
څوك په اورکې سوځل کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

څوك پـــه مرګ ژونـدي پـاتېـږي
څوك په ژونـد له چـــا هېرېږي

د زمـــان اژدهـــــــا وخـــوري
يـــو لـــړۍ د حـــــوادثــــــو
د لحـد پـــه نـــامـــه پـرې کـــې
يـــو ډولــــــي د حـــواد ثـــو

کابل
۱۹۸۰/مارچ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما شعر

د زمان په هېرو شپو کې
يوه ورکه حادثه ده
د هستۍ په دريابو کې
يوه تربې زمزمه ده

د خمارې مستۍ خروښ دی
د مستۍ د خمار شپه ده
يو ګونګی شاني فرياد دی
يو خاموشه ترانه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

یو ترتلی اسویلی دی
یو ځپلي خاطره ده
د جنون د اوښکو لاړدی
د باکوس د خم څپه ده

خزاني سرکوب وهلي
ځوانیمرګه هنګامه ده
د یو لیري جرس ږغ دی
نا آشنا غوندي نغمه ده

د مړ ژواندي لمبي کور دی
د بي سازه نغمي شور دی
د شهباز د ماتم رقص
د نیمګړي اوښکی اور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د ژونـدون پــر بـيـــدو کربنو
يــو کــاروان دی د خيـالـونـــو
د شــاهـد پـه خوله داسـتان دی
د ژونـديــو تـــاراجــــــونـــو

کابل،

۱۹۷۹/سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښېمانه به سي

ګوره ښایستي نجلۍ پښېمانه به سي
خوله تر قیامته څوك خولګۍ نه بولي
دا بې انصافه، دا هېرجن خریدار
پرونۍ ښکلي ناوکۍ نه بولي

څوك يې واوښکوته هم نه ورګوري
هغه کتو کې چې رمزونه نه وي
ځای يې د شعر په څپو کې نسته
چې د ځوانۍ پکښې موجونه نه وي

کله چې واوري د زمان پر ګوتو
دا د سېليو په شان تېز کلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

کلـه چـې وغـــورېـــږي نوې ځوانۍ
او تـا تـه پـاتـې سي خالـي نکلونـه

نـور بـه دې اوښکـې مـرغـلرې نه وي
ناز په دې هم څوك تـوسـولاى نه سي
د تـودې غـېـرېې ګـرمـه مـينـه بـه دې
د چــا اورونــه ســړولاى نــه ســي

پر سـورکۍ شـونډو به دې ورك تبسُّم
زاړه دردونـــه هـــېـــرولاى نـــه ســـي
د بـاڼو غــشـي بـه دې پـځ وي هـلـتـه
د خـلـکـو زړونـه بـه پـيـيلاى نه سي

پـر سـپـيـنـه غـاړه بـه دې توري څوڼې
راتـاوېـــدلاى زنـګـېـــدلاى نـــه ســـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

د ناڅاپي کتو يادونه به دي
د چا خوبونه وينبولای نه سي

ستا به هم زماپه شان ځواني تېره سي
ستا به هم ما غوندې مستي هېره سي
ته به هم ياد کې د ځوانۍ خوبونه
په ژوندانه به دې هستي هېره سي

ګوره ښايستې نجلۍ پښېمانه به سې
خوله تر قيامته څوك خولګۍ نه بولي
دا بې انصافه، دا هېرجن خريدار
پرونۍ ښکلې ناوکۍ نه بولي

کابل

۱۹۸۰/نومبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بغاوت

سوځوئ د مینې نښې
هېروئ پردي یادونه
ړنګوئ د تقوا خونې
ماتوئ د اور خمونه

ړندوئ د زاهد سترګې
ورخراب کئ خلوتونه
پرېکوئ د ساقي ګوتې
چې ونه ويشي جامونه

څځوئ مالګینې اوښکې
لمدوئ د ګرېوان لارې
د ژوندون په رمزچې پوه وي
په هستۍ کې نیستۍ ځاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

بنـــخـــوئ ســـر کښنـــي هيلـــې
ســـوځـــوئ د امـــيـــد پـــلـــونـــه
مـــاتـــوئ د شـــيـــطـــان د اړې
ورانـــوئ د زاهـــد خـــونـــه

د نـــړۍ لـــه رنـــګـــه تښـــتـــئ
په دې رنـــګ کـــې دو رنـــګـــي ده
اهـــريـــمـــن زيـــتـــون پـــه لاس دی
دعـــدن نـــګهـــبـــانـــي ده

د زقـــوم د زهـــرو څـــاڅـــکـــي
د ســـومـــا لـــه بـــوټـــو څـــاڅـــي
نـــامـــردي نـــه ده نـــوښـــه ده
پـــه ډک خـــم کـــې خـــمـــار نـــاڅـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

خرقه پوش ساقي سنګسار سو
د مینوش زاهد په کور کې
د ګناه سکروټې سوځي
د پرهېز په ساړه اور کې

ځئ ژوندي کفن په ځان کئ
د هستۍ له غوغا تښتئ
د دوږخ لمبو ته ورکئ
دریاً لستوڼي سکښتۍ

دا د پټې مینې شور دی
دا د لڅې ګناه زور دی
دا د رنګي آروز رقص
دا د تونډو اوښکو اور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

دا بــې رقـصـه پـــایـکوبـــې ده
دا بــې چیغـــو بـــغـــاوت دی
دا بـــې میـــو بـــد مستـــې ده
بـــې کـــتابـــه عبـــادت دی

دا د عقـــل لیـــونـــتـــوب دی
دا د بـــنګـــو هـــــوښیارې ده
د ژونـــدون جـــنـــازه اخـــلـــې
پـــه کـفـن کـــې بـــد مستـــې ده

دا د زړه پـــــه غـــــــورځو واورئ
د مـــغـــان د پـــیر وصـیـت دی
نـــن یـــې نـــوی خـبـنتـه کېـــږدئ
کـــه څـــه دېـر دی کـــه خلوت دی

کابل - ۱۹۷۷/جولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیده خیالونه

هېر که آشنا بېده خیالو نه هېر که
هېرکه آشنا داویښ خوبونه هېر که
هغې چې رنګی سولې ښخې سولې
د هغو هیلو لحدونه هېر که

خدای‌دی که ترنګ مې له ربابه وځي
زړه مستي مې په نغمه کې نسته
خندا بیده سوه اوښکې ویښې سولې
دځوانۍجوش مې په سینه کې نسته

هغه چې وزمولېدې ورژېدې
هغه غوټۍ د یادولو نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

هغـه چـې زړونـه رغـولای نـه سـي
هغـه نـغـمـې د رېـغـولـو نــه دي

زه د خر مستو د سرکوب نیمه خوا
ته رانه اوس هم پـایکـوبـونـه غواړې
زه په ژونـدوني ځوانیمرګ سوم دلته
ته مې پـه وینو کـې اورونه غواړې

زه سـره ابلیس پر مـخ وهـلی یـمه
زما ځـخه هېر سول فـردوسي یادونه
زما ځـخه مـه غـواړه تـاوده رګونـه
زمـا ځـخـه مـه غواړه یاغي خیالونه

کراچۍ

۱۹۸۱/نومبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما خزان

ښکلو منم د زړونو ښکار ته وځئ
خو زما زړه د ښکارولو نه دی
ولاړه مستي،ولاړه ځواني تېره سوه
نور مې احساس د پارېدلو نه دی

تاسې به غواړئ زما په مړه سینه کې
مینه ژوندۍ کړئ پکې شور پیدا کئ
غواړئ چې زما په دې ساړه نغري کې
سکروټې ولټوئ اور پیدا کئ

غواړئ چې زه هم د زلمیو غوندې
درسره ونځېږم وخندېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

غــوارړئ دا مـات زړګـی مـــې وپــاروئ
درســـره ومســــــــــــېږم و ګــډ ېږم

زما له ربـاب څخه مستي مــه غــوارړئ
زما پــه ترنګ کې د خـــزان افسانــه
زه د امـــان لـــه ښـــاره و کــــوچېدم
زمـا هره اوښکـه د توپان اندېښنــه

زمــا د ربـــاب تـارونــه وینـــې ژاړي
زمـا لـه شـهبازه څخـه اوښـکـې اوري
زمـا په نغمه کې د مرګی زګېـروی دی
زمـا پـر بستر د لحد سیوری ښـــوري

زه نــابلـده زه لار ورکـــی کــــــوچی
دي کـرېلېچو نـومـې څواني ورکه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

زه د څو ورکو خاطرو نکلچي
په دې تيارو کې مې هستي ورکه کړه

نور د پاوليو شرنګهاري سره
څپرن لستوني غورځولای نه سم
د مرګ غبار مې ژوندی لمر پټ کړی
پر ځنګدن يم نڅېدلای نه سم

ښکلو منم د زړونو ښکار ته وځئ
خو زما زړه د ښکارولونه دی
ولاړه مستي ولاړه ځواني تېره سوه
نور مې احساس د پارېدلو نه دی

کابل

۱۹۸۰/سپتمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سیند لور

یه د سیند لورې غنم رنګې نجلۍ!
مړ ژواندی زړه مې تخنولای نه سې
زه خو د سپینو انګو مین یم
ته مې احساس راوېښولای نه سې

نه دې پر لنډه زنه خال وهلی
نه دې په غاړه امیلونه ښکاري
نه دې خپړې په نکریزو ښکلې
نه دې په پښو کې پایزیبونه ښکاري

نه دې پرشونډو لیونی تبسم
نه دې په سترګو کې رمزونه وینم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نه د نخرو ښخه کړه وره وره سوې
نه دې د زړکي قدمونه وینم

ته به ښایسته یې لګولي دې دي
د چاد مینې لېوني اورونه
خو زه د غرونو د هوسیو مین
زما یادېږي ښتني نازونه

زه ښتني غېږې لوی کړی یمه
زه ښتني مینې روزلی یمه
زه سپینو غېږو تمه لوېدلی یمه
زه سپینو لېچو زنګولی یمه

کراچي

۱۹۸۱/نومبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېره مستي

مه یادوه تېرې پخوانۍ کیسې
مه یادوه ماته د ځوانۍ کیسې
هېرې د مستۍ کیسې
هېرې مې کړې هېرې سوې
ماچې بېدولې د مستۍ نشې
ما چې وېښاوه خمار په زړونو کې
زه چې د هر بنګ سره همراز ومه
زه چې د هر ترنګ سره شهباز ومه
زه چې د هر شرنګ د سور آغاز ومه
زه چې ورکېدمه د بنګلا سره
زه چې ډوبېدم په ورکو غېږو کې
هېرې مې کړې هېرې سوې
هېرې سولې تېرې سوې
مه یادوه تېرې پخوانۍ کیسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مه يادوه ماته د ځوانۍ کيسې
هېرې د مستۍ کيسې
هېرې مې کړې هېرې سوې

*　*　*

زما د سر نوشت په تورو لارو کې
نسته يوه تته د اميد لمبه
ورك يمه،
لاهو يمه!
مه سوځوه ما په دې يادونو کې
مه ډوبوه ما پر دې خيالونو کې
مه مې توسوه په سرابونو کې
پرېږده چې يوازې يم
وسوځم ايره سمه
وخوري د تيارې بنامار
زما د ژوند وروستۍ وړانګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

پرېږده د ګمنامۍ نېکمرغۍ کیسې
مه یادوه ماته د ځوانۍ کیسې
هېرې د مستۍ کیسې
هېرې مې کړې هېرې سوې
پوه سوم چې دا زما د ژوند وروستی غروب
بله طلوع نه لري
لېرې د خونخوار افق په غېږه کې
مه ښایه و ماته د امید کربنې
یو وار تېر وتلی یم
ژوند خطا ایستلی یم
غېږ کې د شنو پاڼو یې زموللی یم
نور مې پرهارونه د کتو نه دي
نور مې اسویلي د اورېدو نه دي
خپله آشیانه مې سوځولې ده
خپله مې بېړۍ توپاني کړېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ځان مې د ساحل له آرامۍ څخه
وغور ځاوه لېرې توپانونو کې
ګېر سوم په بې رحمو ګردابونو کې
پرېږده، د زمان نهنګ
پرېږده، دا ظالم صیاد
ورکې کړې د زامې په خرپې کې
زما وروستۍ سلګۍ
نور د جوړېدو نه یم
نور د رغېدو نه یم
مه راکوه ماته سُرابې زېرې
مه یادوه تېرې پخوانۍ کیسې
مه یادوه ماته د ځوانۍ کیسې
هېرې د مستۍ کیسې
هېرې مې کړې، هېرې سوې

کراچۍ - ۱۹۸۱/نومبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما کندهاره!

زمــا کـــندهــاره د زمـــرو وطــنه!
زمــا د ســرکــښــو پښــتنو وطـنه!
څـو نــه یاغي یــې صدقــه دې سمه
د نــافـرمـانـــو جـنګیالـــو وطـنه!

بیـا دې تـرنك تـــوپـانــی سوی وینم
بیا دې ارغــند پـــه مســتېدو راغلی
بیـا ارغسان دې بیا مـــوچونــه وهي
بـیا دې هلمند پـــه خروښـېدو راغـلی

بیـا د زرې تـــورې د خـــرپ یـادونه
بیا دې پـه سترګـو کـې اورونــه وینم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بيا د "ايوب" سره لښکرې راغلی
بيا د رېديو داستانونه وينم

لکه چې بيا دې څه يرغل نيت دی
لکه چې بيا دې غورېدو په زړه سو
لکه چې بيا دې څه په زړه کې ګرځي
لکه چې بيا دې خوځېدوته زړه سو

زما کندهاره! د زمرو وطنه!
زما د سرکښو پښتنو وطنه!
څونه ياغي يې صدقه دې سمه
د نافرمانو جنګيالو وطنه!

ستا د پايلوچو تر بګړيو واری
ستا د تېرو تېغونو جنګ وګرځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا له غرور څخه کاږه تګونه
ستا قهر ونګرځم ستانګ ونګرځم

بیا د "ملالۍ" میوندۍ خرخښه
بیا "توپېکۍ" د فرنګ خو نه سوځي
بیا د بابا د پاني پت هنګامه
بیا "شاه محمود" اصفهانونه سوځي

بیا د "ګرګین" پرکور مرګی مېلمه دی
بیا د "میرویس" په نامه وغورېدي
بیا د "اشرف" د انتقام لمبه ده
بیا دې د قهر وینې وخوځېدي

بیا دې لمن د شهیدانو ډکه
بیا د کوچني غازي زانګو زنګوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

بیا دې په وریځو کې سېلونه ګرځي
بیا دې په غېږ کې زلزلې ویښوي

زما کندهاره د زمرو وطنه!
زما د سرکښو پښتنو وطنه!
څو نه یاغي یې صدقه دې سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه!

کراچۍ
۱۹۸۱/ډسمبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هستۍ قبر

دا دي راغلل د خزان بادونه ورو-ورو
رژوي مې د ځوانۍ ګلونــه ورو-ورو

خــود آګاه دخاموشۍ غېږې ته درومي
چــې غوغا ته تخنېدل رګونه ورو-ورو

دمرګي قاصد مې غم دمستۍ غواړي
راته ښيـي د لـحد خوبونــه ورو -ورو

چې يې ځاځکۍ د کوثره سره سيال ؤ
زماني غليم يې وړي څُمونه ورو-ورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

نن د هوښ له دوږخي سیـنــې راوځي
مدهوشۍ‌چې پاڅول خیالونه ورو-ورو

چې ژوندۍ وه هر نفس په نوې هیله
له هغې سینې راځي دودونه ورو-ورو

پر ډیوه مې د تیارې پرتـم راپـرېـووت
پکې اورم د مـــاتم ږغـونه ورو - ورو

لــکه هېره دزاړه قـــبر جـنـډۍ ســـي
هسې هېرسول دمستۍ‌یادونه ورو-ورو

سرنوشت مې غوړولی دمرګ تور دی
پکې شمېرم دهستۍ قبرونه ورو-ورو

کراچی - ۱۹۸۲/جون

(c) ketabton.com: The Digital Library

پردی انګړ

ساقي نن مې په پیاله کې جوهر نسته
په ترخو اوبو کې بوی د کوثر نسته

چې د شیخ د سر جنډه یې نخوله
برني تازه اورونه محشر نسته

چې توبه یې په طواف کې ماتوله
د هغه انګاري شاخکی شرر نسته

چې کوګل داوړدو شپو وربانديږ رونږ ؤ
د هغه یلدا په زړه کې قمر نسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

یا مې بڼ د ځوانۍ لانبو د خزان لاس کړ
یا د تاك په افسانه کې اثر نسته

یا دې نه دی نیښتېځلي سره بخري
یا په غرپ کې د سکروتو ګذر نسته

پوه سوم- پوه سوم ستا لاسونه کوثري دي
چا ویل چې ستا په خم کې ګوهر نسته

خو مستي وه،که هستي دواړې پردۍ سوې
د پردیو په انګړ کې اختر نسته

پیښور

۱۹۸۲/۳/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایږ سالاري

ډېر پخوا دي واقع سوي د انګلو نه
دې کیسه باندې اوښتي دي قرنونه

اوسېد له څو لېوان یوه ځنګله کې
څېرول به یې څاروي ضعیف ښکارونه

ښخولې یې په نرمو غوښو دارې
راایستل یې له ژوندیو سینو زړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

ګرځېدلای په ځنګله کې چېرته نه سوای
که هوسۍ وې که مرغومې که پسونه

خو هر ګوره مورووه یو له بله
پیښبیدل به همېشه پکښې جنګونه

یو د بل د مرګ په طمعه ګرځېدله
لکه مړي سره وکاندي تربرونه

یوه ورځ د ایر په کور کې سره ټول سول
ځو لېوان کاږه منګول تېره غابنونه

د ګیدړ په مشوره سره پخلا سول
سره هېر یې کړل زاړه عداوتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

پــه هوس ویشل کېدلي د ښــکار غوښې
لــه مــړوکــېــدو راووتــــل تــېــغــونــــه

هــم منــګولې هــم یـې ډکې دواړې زامــې
د چا غوړې سوې سږمې د چا بـرېـتونه

د خوښیو، خوشالیــو پــه مـجـلس کــې
ایږ ولاړ ســو ښورول یــې بوخ غــوړونه

وې: ملګرو! راولاړ سئ غېږ په غېږ ســئ
رانـېـږدې سئ ســره ورکـــانـدئ لاسونـه

لــکـــه ورونــه یـو له بلـه سـره خپل سئ
نـور ایـــره کئ د نـــفاق ظـــالـــم اورونـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

هر لېوه چې د ایږ غېږې ته نېژدې سو
ایږ يې تاو کړل پر سینه خپل مړوندونه

په کښې کښوبه يې ورمات کړله هډوکي
له سینې به يې را وختل آهونه

هر لېوه سر په خېړو په زګېروی سو
تېرول به يې په پټه خپل دردونه

وروسته ایږ ویل ملګرو کار تمام دی
اوس په کار دی مشر ورور پاخه فکرونه

د مجلس له کونجه ږغ وکړ ګیدړې
سیال دې نسته در خالي سول میدانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

مــبارك دې مشــرتــوب او پـــاچــهي سه
زموږ دې مات کړل دښمزيو تينګک هډونه

ته د تخـت پــه نـــوم نـــازېږه هــوسـېږه!
مـوږ تــه جـوړ سـول په ژوندوني لحدونــه

که زموږخوښه وي که نه وي ته سلطان يې
چلــوه پــر هــديـــره بــانــدې حــکــمــونه

پېښور

۱۹۸۲/۵/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونتوب

راســـه مـــات کـړه لـېونـتوبـه دا د عـقل تدبيـرونه
د عــدن لــه بـــاغـه وځم را نصـــيب کــه دوږخـونـه

چـــې د هـــوښ قــالب ته لوېږي دآدم دعدم خښتې
راته ښيـه د نېستۍ لارې چې هستي ده له جـنـونـه

چې د عـقل تـرازو دی د ښـکـلا د نېستـۍ فـکـر
خدايه مـه کړې را پـه بـرخه دا بدرنګه تدبـيرونـه

چې ريـأ پکـښـې سوځـېږي چـې پرهېزپکې ايره سي
هـغـه سـوی لـړمـون غـوارم هغـه سـوځـنده اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

چې تقوا پکې لمبه سي،چې توبه په پکښې بیده سي
پـه ازل کـې مـې آزاد کـه د هوښیارولـه قانونـه

چې خوښي پکښې ژړېږي چې خندېږي پکښې اوښکی
چې حیات پکښې بیدېږي، چې ویښېږي تابوتونه

چې ځواني پکښې رژېږي،چې خزان پکښې غوړېږی
نـا اشنـا سـفر کـومـه نـابلده ربـاطـونـه

چې داستان مې پکښې ورك سي دژوندون دښواوبدو
پـی کـومـه هغه لارې د مجنون بیا بـاني پلـونه

پېښور

۱۰/۱/اکتوبر/۱۹۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنکۍ غوټۍ

ښایستي نجلۍ د سرو ګلونو ګېډۍ
ته لا وړه یې لویه سوې نه یې
ستا د ښکلا پردې لا څیرې نه دي
ته لا غوټۍ یې سپړېدلې نه یې

تا لا د سوې مینې سره اورونه
د چا کوګل کې لګولي نه دي
ستا د نازونو د انکار کرشمو
د خلکو هیلې زوکلولې نه دي

په رېږدېدلي په تبجنه ژبه
چا خپله طمع درښودلې نه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

په لومړۍ ځل دې په تياره سينه کې
د مينې شمع لګېدلې نه ده

تا تر بانو لاندې په مړو کتلو
د چا خوبونه کوچولي نه دي
ستا د راتللو د انتظار ثانيې
چا لېونو غوندې شمېرلي نه دي

ته لا د شمعې ونرۍ وړانګو ته
کرار کرار د لوڅېدلو نه يې
ته لا په غېږ کې ډوبېدلای نه سې
د لوبېدلو د زبېښلو نه يې

ستا کرشمو لا ستا خوبجنې سترګې
د چا پر لوري اړولي نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

په نیمو شپو کې دې بیده تبسم
د خلکو وینې سوځولې نه دي

ښایستې نجلۍ د سرو ګلونو ګېډۍ
ته لا وره یې لویه سوې نه یې
ستا د ښکلا پردې لا څیرې نه دي
ته لا غوټۍ یې سپړېدلې نه یې

ته به هم لویه سې د طمع به سې
ستا د سینې غوټۍ به وسپړېږي
د وینو شپو د تېرولو به سې
ستا د ښکلا پردې به وڅیرېږي

پر نرۍ شونډو به دې مچې اوري
سترې خولګۍ به خو ځولای نه سې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

مــرمــوز بخري بــه دې زړه ته توی سي
روح بـه له اوره خــلاصــولای نــه سـې

د ســـورکـی شـونډو پـه اورونو بـه دې
د چــا بـنـه زړه کـې ویـنـې وسـوځـېـږي
د شـرم لاس بـه کـړې له سترګو لـېـرې
وریـښـمـیـنه غـېـږه بــه دې وغـوړېـږي

د پـټ انـــګار د سـرېـــدو پـه خــاطر
بــه درنـــه هېر سـي د ګناه یــادونــه
نــازك زړګـــی بـــه دې ټـوپونه وهـــې
دربـانـدې ګـرځې بــه پـردې لاسـونــه

تــه بـه هنم کـــله د مـاشــومـو پـه څېر
پـه تودو اوښـکـو کې مسکی سې چېـرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

لــوخــــه بـــه لـوېـرې د هـوس مـخـی ته
لــه خـپله څـــانه به پـردی سې چـېرتـه

تـــا بـــه هـــم وسـوځـي د مینې لـــمبې
تـه بـــه هـــم یــادکـــي بـېگانـه نومونه
ته به هـم ډېـري تـوري شـپـې کـړې رونې
او ســتا پــه یـــاد بـــه سي حرام خوبونه

بنـایسـتې نـجلـۍ د سرو گـلونو گېډۍ
تـــه لا وړه یـــې لویــــه سوې نه یـــې
ســــتا د بنــکلا پـــردې لاځیــرې نـــه دي
تــه لا غـــوټۍ یې سپړیـــدلې نــــه یې

پیښور

۱۹۸۳/۱/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېګانه

د نا اشنا سترګی ګونګی اوښکه یم
رغړم ځلېږمه ورکېږم چېرته
لکه د هېرو کیسو ورك نومونه
له زړونو وځمه هېرېږم چېرته

د یوه لېرې غره د تیږو تر منځ
یوه غوټۍ یم غوړېدلې یمه
نه د اوربل نه د ګرېوان په طمع
نه د چا سترګو پېژندلې یمه

زه د هستۍ د کهکشان پر لمن
نا پېژندلی نا لیدلی ستوری

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د یوې لېرې نابلدې درې
پر یوه پاڼ باندې لوېدلی سیوری

زه د حیات د آسمانونو څاڅکی
ژوندی دریاب ته رالوېدلی یمه
یوې څپې یوه لحظه اخیستی
وروسته له ځانه پردی سوی یمه

د پردي سیل سره الوتی مرغه
د بل په خوښه وزرونه وهم
د سوز نارې مې بېګانه دي دلته
څکه پرخوله باندې مهرونه وهم

زه یو کیسه د لیوني پر ژبه
د چا غوږو ته رسېدلې یمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مه‌نه

چـــامـــې پـــرلـوري راکـتـــلي نـــه دي
چا لــه نـــاکـــامــــه اوربدلـــي يـمـــه

د ناآشنا ستــرګـی ګـونګی اوښکه يم
رغـــړم، څليـږمــه ورکـيـږم چــيــرتــه
لکـــه د هـيـرو کـيســو ورك نــــومونه
لـه زړونـــو وځـمـــه هـيـريـږم چيرتـه

دنمار

۱۹۸۳/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

مه پوښته نسیمه!

مه پوښته نسیمه،زما د غرونو څوکې مه پوښته
تیرې یې درد منې دي
مه ښوروه ونې، د ګل بوټو څخه لېرې سه!
څانګې یې خوږ منې دي
ته به دغوټیو سپرېدلو ته راغلی یې
ته دارغوان ومچولوته راغلی یې
ته دنسترن وبویولوته راغلی‌یې
ته به د شاعر زړه تخنولوته راغلی‌یې
نه، نه تېروتلی یې
ته، نه غولېدلی یې
داهغه چمن نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

داهغه وطن نه دی
داهغه ګلشن نه دی
بڼ نه دی، خُتن نه دی
دلته لېونتوب توپاني سویدی
دلته کې وحشت لیونی‌سویدی
دلته اهریمن راپرېوتلی‌دی
دلته جنازې دي ،هدیرې دی،لحدونه دي
ساندې دي، مرګونه دي
هېرې دي له خلکو،که مستی‌دي که نازونه دي
اوښکې دي، غمونه دي
ګروبې کنډوالې دي،لېونتوب سوي ښارونه دي
ډزې دي، توپونه دي
بم دی، تنورونه دي
اور دی، دو رخونه دي
آخ دی فریادونه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

چیغې دي، وحشت دی،ورکې میندېاولادونه دي
وینې دي، اورونه دي
مه پوښته نسیمه،زمادغرونوڅوکې مه پوښته
تیږې یې دردمنې دي
مه ښوروه ونې، د ګل بوټو څخه لیرې سه!
څانګې یې خوږ منې دي

*   *   *

ورو ځه، په قراره ځه، د غرونو په لمنو کې
خوږ به دې ځنګونه سي
ستا د ارغوان ترلیمه وینې خوځېدلی دي
رنګ به دې لاسونه سي
ستا د ګل سرخ پر لمن وینې ټوکېدلي دي
ورك به دې مزلونه سي
مه ورځه نسیمه، د کېږدۍ پر لورې مه ورځه!
مرګ پکې کرلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

مه غواړه شرنګی له امېلونو له پاولیونه
ژوند پکې سوځلی دی
نورې نه کېږدی‌سته،نه دنیمې شپې اورونه سته
نه سپینې سپوږمی‌ته چادنازکیسې رمزونه سته
نه ستا هر کلي ته شنه باغونه، چمنونه سته
نه د دنګو پېغلو پر نری غاړو لاړونه سته
هر څه سوځېدلي دي
هر څه زمولېدلي دي
هر څه نړېدلي دي
ډوبې دي د ژوند د حرکت بېړی
ورکې دي د ځوانو ارمانو لړی
ماتې دي د مینې د الفت کړی
هېره ده د عشق او پیوستون نړی
تاته نه کوربه سته نه سلام ته څوك درتللای سي
نه دې نسترن ته نه غاټول ته خندیدلا سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نه خوږ مني پېښي ستا پر لمنو نڅېدلای سي
نه دا ماتې ليچې په اتڼ کې غورځېدلای سي
مه پوښته نسيمه،زماد غرونو څوکې مه پوښته!
تيرې يې درد مني دي
مه ښوروه ونې له ګل بوټوڅخه لېرې سه !
څانګې يې خوږمني دی

واشنګټن

۱۹۸٤/٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

نذرانه

هر څه درپرېږ دمه د جانان خبرې مه کوه
ما د اور خلیل ته د ایمان خبرې مه کوه

زه دمرګك په طمع د ژوندون په لارو ګرځمه
سر چې نذرانه سو د تاوان خبرې مه کوه

ما ته په تقدیر کې د خزان زنې په برخه سو
نورې د بهار او د بوستان خبرې مه کوه

زما یې د ځوانۍ د ګلو پاڼې رژولې دي
هېر که د انامرده د باغوان خبرې مه کوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ما د ښـو اوبـدونـه لاسونــه پــر سر کړيدي
ما تـه د ملك او د شيطان خبرې مـــه کوه

تا چې د جنون په نــامـه جـوړې زولنې کړلې
عقل لېونی ســو د زنـــدان خـبـرې مه کوه

ما يې د فردوس دکوثر جام په دو وهلی دی
ما تــه د دنيادسو دو زيــان خبرې مــه کوه

مــا په وينبـو ستركو ستا خوبونه دلته رلـدل
پرې مې ړده زاهــده د آسمان خبرې مه کوه

زه د لـېونتوب لپاره هسې پـــلمه غوارمــه
ما ته د مجنون او د بيابـان خبـرې مــه کوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زه لکــه حباب د اوربده ژوند سره آشنا نه یم
ما ته د سېلونـــو او تـــوپان خـبرې مه کوه

واشنگتن

۱۹۸٤/٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګیله من اشنا ته!

دا شعر د حبیب الله رفیع د "اورونو اوویرنو" د کتاب او د هغه د رالېږلې ګیلې په ځواب کې لیکل سویدي.

زړه تـــه راتـــېره ګیله منـــــه آشنا!
ستاله خوږو - خــوږو ګــیلــو وګــرځم
ستالـــه سـپـېځلـو اسویلیو قـربـان
ستـالـــه ویـــرجـنـو تـــرانو وګــرځم

ستـا د "اورونو او ویـرونـــو" بــهیـر
زه ســوځــــولی، ژړولـــی یمــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا د تــودو ویرجنــــو چیغـو آواز
لــه درانــه خــوبــه پـاڅولی یمه

تــه بـاوري یې چې دا سرې وینې به
نــن کــه سبـاوي چـیرتـه رنګ راوړي
د آزادۍ د نـــاوې لاس بـــه سره کا
د مستۍ بزم بــه پــه شرنـګ راوړي

مــا د هلمند سره د حــال پـه ژبــه
کیسـې د فتحې د جـشـنونـو کـړې
مـایــې لـیدلي دي یاغـي خـوبـونــه
مـا سلسلې د تعبیرونـــــو کـــړې

ته وایې مه غـوارئ له مـانه مســتي
ژونـدی جهــان دی تــوپانــو ځپلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا څخه هېر دی د پايزيب شرنګهار
وحشي لــښکرو دې کــورګــی وهلی

مــا لــه پخــوا دا خــزاني قــافـلې
د خـــپل ژونـدون پر منزل وارولـــې
هېر مــې کړل ټوله د ځواني يــادونــه
هيلې مې هم ټولې نــابښادې سولـــې

زه يــو نـــــاکامـــه نابلـــده ســـفر
د پـــردو غېږې تــــه راوړی يمـــــه
دلته پـــوښتنه د دردونــــــو نســـته
زه بـــې درديـــو ګـــونګی کـړی يمه

زما د احساس په تال کې ورکې نغمې
د دې محـــفـل د اورېـدلـــو نـــه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زمـا د ګونګې ژبـې خاموشې چيغې
دلتـه د چا د پـوهېدلـو نـه دي

دلته يـوې رېښتونې کړيکې سره
د تـزويـرونـو جهـان وخوځېـږي
چابـه لا سترګـې رپـولې نـه وي
دلته زرګـونـې اوښکـې وبهېږي

زه يو پردېس يـو نـااميـده شاعر
زمـا اسويلي د اورېـدلـونـه دي
زه د نصيب ښکاري ويشتلې مرغه
نـور مـې وزر د الـوتـلـو نـه دي

زمـا د خيـالونو نـړۍ ونړېده
نه "جهانـي" نه يې جهان پـاتـه دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

زمـــا د آرزو پـــسرلـی ورژېـــدی
نه يې نسـيم نه يې باغوان پاتـــه دی

واشنګټن

۳ - ۱۹۸۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سُرابي هیله

یه زمــا لــېونی خـــوبـــه!
یــه زمــا غــرځنی مــینــې!
یــه زمــا کــوثـري خـیـالــه!
یــه زمــا اورنـــــی ویـنــې!

یــه زمــا سُــرابـي هیلـــو!
یــه نــیـمګړو امیـدونـــــو!
یــه پر ورکـور بـــاطـــونـــو!
هـېـرو سویـــو ارمـــانـــونـــو!

یــه زمــا د خــوب لــه ذامــه!
خوځــېدلــو هـــوســـونـــو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

یه زما د خیال له غیږې!
ورکو سویو جنتونو!

یه زما له ماشوم لاسه!
الوتلو مرغکیو!
یه زما خوښي پايمالي!
سوځېدلو بد مستیو

یه زما د فکر سینده!
یه زما د نظم اوره!
یه د ژوند ورکه ساحله!
د هوښیارۍ مستۍ کوره!

یه زما سپرابي تندې!
یه زما سُرابي جامه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د بې هوښه عقل خیاله!
له اغازه تر انجامه!

یه زما فرهادي منډو!
یه زما مینې شیرینې!
د قسمت هېره سینه کې
خوځېدلې تودې وینې

زما یاغي مستو خیالونو!
یو وار زړه ته راستانه سئ
زما خوږو ورکو خوبونو!
بیا پر سترګو مېلمانه سئ

یو وار بیامې ورلاهو کئ
د خیالي کوثر څپوته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

زما د خضر سمندر ته
زما نامرادو اندېښنوته

یو وار بیا مې په سینه کې
د ځوانی لمبه تازه کړئ
یوه مسته اینبمه غوارم
نور مې ژوند لمبه لمبه کړئ

یو وار بیامې شېخ ته یوسئ
د ګناه زرګونې پانې
د سنګسار میدان ته راوړئ
د بې هوښه قسمت کانې

ماته مه وایه نصیبه!
چې رښتیا می سول خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

مــاتــه مــه راوړه نسيمـــه!
زمـــوليدلـــي ســوغـــاتونـــه

مــاتـــه مــــه بنـــايــه آسمانه!
ستـــا لــــه قـهــره ســوځـېدلـي
ستـــا ياغـــي سيـــلاب وهـــلي
ستا خــــوني تــوپــان وژلـــــي

زه رښـــــتــيا يـــم کـــړولـــــی
زه خــــيالـــونـــه درنـــه غــواړم
زه لـــه ويـــښـــو ستړگـــــو ژاړم
زه خـوبـــونـــــه درنـــــه غـــواړم

دا د عـــقـــل ځـنځـــير واخلـــه!
لېـــونـــی آزادي راكــــــــړه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

که احســان د ژونـــدانـــه دی
دا خیــرات دې نیمـــه خــوا کــړه!

ویر جینا

۸ ۱۹۸۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسکه پامیره!

هسکه پامیره د غرونو میره!
بیادې پرتې دي واورې په ږیره
بیا دې لمن ده د کیسو ډکه
د چا له فتحې، د چا له ویره

زمان دروری لښکر د تکو
پر سر دې اوري سره آفتونه
د حوادثو ځولۍ در سیخ سوه
د تورو وربځو یاغي پوځونه

بیادې په غیږکې پنجشیریاغی‌دی
بیا درنه رپي دخلکو زوړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

بیا دې ښکاره کړی پولادی موټې
بیا دې له زوره ډك سوه رګونــه

بیا دې شل کړې بیادې مات کړې
د چا لاسونـه د چا غــاښـونـه
بیا لــه سـکندره لارې دي ورکــې
بیا یې خوږمن دي ټول اندامونه

بیا دې چوغــې تـه ارم سول غشــي
بیا دې په ترو ګرځې ټــانکــونـه
بیا امتــحان دی، بــیا ازمویــنه
بیا د سل ګونــو فتحـو یادونــه

بیا دې پر څوکو واورې لمبه سوې
بیادې ګرېوان ته توی‌سول اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بیا دې لمن کې د مرګ نارې دي
بیادې د روکې ورك سول پوځونه

هسکه پامیره د غرونو میره!
بیا دې پرتې دي واورې پر ږیره
بیا دې لمن ده له کیسو ډکه
د چا له فتحې د چا له ویره

لا درکې شته دی زړې سکروټې
لا درکې خوځي پلرنۍ وینه
درته یادېږي تېرې خبرې
لا درکې اوسي پرونۍ وینه

لا درکې ګرځي زاړه پلرونه
لا درکې زېږي نوي میړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا دریادېږي د زمــــرو مېـنـې
د بــري چیـغـې، زاړه نـکـلـونـه

لا دې هستېږي پـه لوړو څوکـو
د عــقابانــو کـلــي کـورونـــه
دربانـدې ګرځي تېرې منبــوکې
ښکاري منګولې، یاغي وزرونه

لا دې خروښېږي پر سختو کاڼو
د قهرېدلو اوبــو مـــوجـــونـــه
لا دې غړومبېږي پـه ګـړنګو کـې
خړې باډاسکی، وحشـي سېلـونـه

لا دې لــړزېږي لـه قـهـره موټـي
لا دې سینـه کـې زلـزلــې پـاڅـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا دې مستېږي جنګ ته رګونه
لا دې پر ګارو سېلونه ناځي

هسکه پامیره د غرونو مېره!
بیا دې پرتې دي واورې پر ږیره
بیا دې لمن ده د کیسو ډکه
د چا له فتحې د چا له ویره

څوچې نړۍ وي ژوندی به پایې
څوك چې اوسېږي ستا پر لمنو
کیسې به نه سي د زمان هېرې
ستا د پلرونو ستا د زامنو

څوچې جهان وي هسکې به اوسي
ستا د لمنې پولادي پرښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مينه

ورکې به نه سي په افسانو کې
ستا په دروکې د وينو کربنې

څوچې آسمان وي،څوچې زمان وي
ستا خرخبنې به پکښې ياد پړي
چې تاورکړي د غضب غشي
نه به مړه کېږي، نه به رغېږي

څوچې دامځکه،څوچې انسان وي
ستا به داستان وي او ستا خبرې
هېر به يې نه سي کاري وارونه
که اسکندر وي که سرې لښکرې

هی درواری سم د گوربت کوره!
ستا له درو، نه ـ ستا له شپلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ستا لـه عظمته، ستا لـه قدرتـــه
له لـوړو څوکـو لـه ګړنګو، نـــه

هسکه پامیره، د غـرونـو مـیره!
بیا دې پرتې دي واورې پر ږیـره
بیا دې لمـن ده لــه کیسـو ډکـه
د چـا لـه فتحې، د چا لـه ویـره

ویر جینا

۱۹۸۵/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنون

پرېږدئ چې دا توري توپاني ورېځې
بيا د شنه آسمان کناری ونيسي
پرېږدئ د وحشت دا لېونۍ څپې
و څرخي راتاو سي ګردابونه سي
ډوبې کړي د ژوند بېړۍ
غرق سي د هستۍ مفهوم
سره سي د اُفق لمـــن
توی سي د غروب اوښکې

پرېږدئ ګناهونه رانه وتښتي!
پرېږدئ جهنم راباندې سترۍ سي!
پرېږدئ چنګېزي منګولې سرې سي بيا!
پرېږدئ انساني چيغې خاموشې سي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

رنګې سي د ژوند نغمې
وخوځي د مرګ څپې
مستې سي، موجونه سي
جوړ ترې سيلابونه سي
پورته توپانونه سي
ويښ سي شيطاني ارواح
وګرځي راوګرځي
وسو ځي وزر د فرودسي قاصد

پرېږدئ چې د توپ تر اورنۍ سينې
سرې لمبې راوالوزي
وغړمبېږي وخوځي
کور د ښښتن وسوځي
پورته سي د مرګ چيغې
څيرې سي نازک زړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ورانه سي پر شوندو زمزمه د ژوند
چوپې سي نیمګړې سي نغمې پسې
پرېږدئ چې د ټانګ تر آهنینو پښو!
لاندې سي نازکې د ځوانۍ هیلې
پرېږدئ داټوم د خر مستۍ بچي!
ورانه کي، تالاکي د ورورۍ نړۍ
ړنګه سي د ژوند د تمدن لاره
هېره سي د عشق او پیوستون کړۍ
عقل د جنون و کورته ننوځي
پوه سي د آدم دا آدم سوز بچی
څشی یې وژلي دی؟
څشی یې سوځلی دی؟
ولې یې وران کړیدی؟
ولې یې د ژوند ترانې چوپې کړې؟
ولې یې د عشق نغمې خاموشې کړې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ولې يې د مينې د جنت تر څنګ ؟
اور د دښمنۍ او عداوت بل کی؟

کابل

۱۹۸۰/۲۰؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام

زه په هر نن کې د پرون د مرګي نخښه وينم
مـــاتـه خبـــرې د سبا او سباوون مـه کـوه

زه لــه آزادو الـــوتلـو بـــې نصيبه سولـم
ما وزر ماتي تـه خبرې د ژوندون مـــه کـوه

زما درغجنو اسـوېليوتــــه چې ونــــه ژاړې
باور زما په فـريـادونـو شـواخو ن مـــه کوه

ما د صياد له وېرې پرېښودل خپاره سيلونه
ماتـــه خبرې د ملګــرو د بېلتون مـــه کـوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د زړه په خوښه د قسمت ودام ته ولوېدمه
لاپې د مکر د حیلې د افسون مه کوه

تازه د عقل د زندانه راوتلی یمه
راته کیسې د هوښیارۍ د افلاطون مه کوه

ما چې له زړه څخه آرزو د سبا وشړله
راته خوارېه ـ خوارېه نکلونه د پرون مه کوه

ما په آغاز کې د انجام زنې لیدل ژړېدم
ما ته فریاد د زمانې د اوښتون مه کوه

چې د ازل ساقي پیاله درته نسکوره کړله
بېځایه طمع له کچکوله د ګردون مه کوه

واشنګتن - ۱۹۸۷/۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب وینم عالمــــــه!

خــوب ویــنـم عالمــه کــه يې څــوك راکي مانه
ويــنـم خـپلـه مــېـنه زمانــه پــه زمـانــــه

خوب وینم "خوشـال" دی لـړزوي په کټ کی زړونه
تـورې دي، لښــکـرې دي، آسونــه دي پــوځونه
رغــړي پــه مـيدان کـــې د مغلو پرې ســـرونه
مـا تــه لــه اورنګــه ده د کبــر پيــمانــــــه
خوب وينم عــالمــه کـــه يــې څوك راکــي مــانـه

خـــوب وينم پر قبر د "مــيرويس" جنډې نخښېږي
بيــا لــه کـنـدهــاره هنـګـامې راولاړېــــــــږي
بــيــا د ګرګـيـنيـانو د مقـتل خبــرې کېـــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

بيا راپارېدلي د زمريو خېلخانه
خوب وينم عالمه که يې څوك راكي مانه

خوب وينم عالمه چې نړېږي دېوالونه
چيغې دى، جشنونه دي، نارې دى تكبيرونه
لوېږي هم له پښو هم له لاسونو ځنځيرونه
رنګه ده د غرونو د بازانو جيلخانه
خوب وينم عالمه که يې څوك راكي مانه

خوب وينم قاضي دى عدالت دى او حكمونه دي
وينم هتكړې دئ او خيرن ـ خيرن لاسونه دي
رغ د ځنځيرونو د زاريو اوازونه دى
لوېږي د پردو د مزدور پښو ته زولانه
خوب وينم عالمه که يې څوك راكي مانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

خوب وینم رغیږي د کلو-کلو زخمونه
ډک دي لـه مرونو واړه کلي لوی ښارونه
بیا په پښتنو پېغلو ښایسته دی کودرونه
بیا رنځور احساس غواړي مستۍ ته بهانه
خوب وینم عالمه که یې څوك راكي مانه

خوب وینم وطن دی، گل سرخ دی اوجشنونه دي
مستو سخي وریځو او رولي سره گلونه دي
پورته له گل څانگو د مرغیو اوازونه دي
هېره په وصال کې د بیلتون ده افسانه
خوب وینم عالمه که یې څوك راكي مانه

خوب وینم د لوړو غرو په سر واوري ویلېږي
خوځنده سیلونه په سیندونو کې مستېږي
سر وهي له گارو هم نخېږي هم خښمېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ناڅـــي يې ځپـــې د جــالـه وان پـر تــرانـه
خـوب وينم عـالمـه کـه يـې څوك راکـــي مانه

خـــوب وينم غروب مـــرغلين کـــړي دی دبنتونـه
ځـل وهي شـــغلو کـــې د سـپـيـدار لانده برګونه
بـــرېښي د کـوتـــرو د سپلـــونـــو وزرونــــــــــه
ځـــرخـــي ډلـــې کـاشـــانـه پـــر کاشانـــــه
خـوب وينم عـــالمـه کـه يـــې څـوك راکـي مـانه

خوب وينم "غـنــي" وي پـه ورو- ورو راتـه مسـېـږي
لاس کې يې"پانوس"دی"پلوشې" ترې پورته کېږي(۱)
ځي هغې نـــرې ته چې خمار پکـــې مستــېږی
ګـــرځـــي پـــه مستانو ميخانـه پـــه ميخـانـــه
خـــوب وينم عالمه کـه يـــې څـوك راکي مانـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

ما يې تعبير کړيدی دا خوب مې رشتيا کېږي
نور د اولسونو د ښامار ستوني څيرېږي
زموږ ورکې مينه، زموږ جونګړه آزادېږي
ګرځو بې په غرونو کې سرشار او مستانه
خوب وينم عالمه که يې څوك راکي مانه

ويرجينا
۱۹۸۶/۸

---

(۱) "پانوس" او "د غني پلوشې" د پښتو ژبې د مشهور شاعر غني خان دوه شعري مجموعې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تهمت

یوه ورځ سوی وارخطا په تاخت روان ؤ
پټېدئ د لارویو له رغونو

تولهٔ ژوی یې ترسترګو غلیمان ؤ
وېرېدئ له کانو بوټو له ښاخونو

کله دلته کله هلته غلی غلئ
ښپې چاودې پر زړه پېټې د غمونو

دوه غورونه یې پر سر تیارسئ کړي
سترې زړه سره لګیاؤ په بریتونو

یو ناڅاپه یو آشنا ورباندې رغ کړه
سوی له کومه سترې راغلې په تپونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

او دا سترګي دې پرخه لـه وهمــــه ډکــې
چــا درکښې ایسـتلـه وېــره پــه رګونـــــو

کـــوم لیوه دربـاندې کړې څــه حمله ده
کــه دې ډزې د ښکارې دې تــر غـــوږونــو

سوی‌له وهمه رېږدېدی‌خوله یې‌کړه خلاصه
سوه نـــازلـه یـــې لـړزه پــر انـــدامـونـو

ویلـــي پیـل دی چاوژلی په ځنګله کـــې
تـــول وجـود یـې دی زخمـي له ګوزارونو

نـــه چـې مـا بانـدې ګومان د قاتل وســي
زه بـېرېږم لــــه تهمته لـــه تــــورونــــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

داخوارځواکی ځان مې ډېرراباندی‌ګران دی
په تلوار ځمه تر کور تر اولادونو

واشنګتن

۱۹۸۷/٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوډۍ مینه

ساقي سینه کې بلې پټې لمبې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالې دي

سینه کې وښورېدل بیده خیالونه
د بوډۍ مینې مستې زاړه یادونه
سترګوکې ونښېدل تېر حسابونه

یوسه د عقل زنځیر او زولنې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالې دي

لا مې په وینو کې سته زاړه اورونه
لا لیونتوب ته خو ځي ژوندي رګونه
لا مې بخري زاړي خپاره نظمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

لا مې پــه زړه کــې ژوندۍ څو ترانې دي
خم ته راغـلـی يـمه واخلــه پيالـــی دي

نــن د کــلونــو تــړې دلــــته اوبـــيږي
د زخمي هيلو پـــرهار پـــکښې رغـــيږي
څــپې د وصـــل راځـــي هـــجر ډوبـــيږي

نــن د زاهـــد پــر خــونه د غم نارې دي
خــم تــه راغــلی يمــه واخلــه پيالــې دی

نــن د حــافظ پــه حکــم تــوبــه مــاتيږي
د ګنــاهــونــو کاتب ستومـــانــــه کيږي
د عقـــل فــکــر زنـــدان رانسکــوريــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

زمـا لېـونتوب پښـوا جوړې پلمې دي
خـم تـه راغلـی يمـه واخله پيالې دي

نـور نـصـيحت ونکـړي شېـخه نادانه
پـه نـا پـايانـه ښـراب کې سر ګردانه
ځکـه مـی کـوچ راکړی ستا له جهانـه

زمـا د بـقاء پـه کـوثر کې اجـارې دي
خم تـه راغلی يمـه واخلـه پيالـې دي

تـا دابـليس لـه وېـرې شپې کړلي سپيني
مـاپـه مستی وچې کړې شيطاني ويني
تادتـوبو پـه اوبـنکو سـترګې کړې خوړيني

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

زمـــا د تـــوکـــل پـــه میـــو ماتي توبې دي
خـــم تـــه راغلی یـــمه واخـــله پیالـــې دي

زه او ســـاقـــي د ازل ګـــناهکـــاران یـــو
موږ د قـــسمت په تقسیم سره خپلوان یـــو
ته د نصیب جنتـــي مـــوږ دوږخـــیان یـــو

ما "جهـــاني" منلـــي دا فـــیصـــلـــې دي
خم ته راغلـــی یمـــه واخلـــه پـــیالـــې دي

ویر جینیا

۱/ ۱۹۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګاونډي ته

ګــــوره اشـنا زمـــا ګاونډيـــه اشنا!
زماخواره بوښکي کورګي اور اخيستی
هغـه پـــخوا چې دې بخـــري بلـل
پرون لـمبې سوې نن يې زور اخيستی

زمـا د بـابا مېنه يې ورانــه کـړلـه
زما يې مکوټ کـړل د هـستۍ نومونه
زمـا پر دښـتـو بانــدې واورې سـوځې
راتــه يې اور کــړل د امـيد باغونـه

زمـــا لــه نيســتمنو کنډوالونــه خېژي
مظلـومې چـيغې د حسرت دودونــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

وربانـــدې اوري لـــه آسـمانه تکـی
وربانـــدې ګـرځـي لـيونی تانکونــه

زمـا پـر وطــن بـانـدې آفت راغلی
يـــوه بــلا ده هـېـوادونـــه لـوټـــي
ملکونـــه وژنـــي د خـپلوی په نامه
پـــه نــوم د ســولـې جهانــونـه لـوټي

ګـــوره آشنا زمـا ګـاونـډيـه آشـنـا
زماخواره بوبنکی کورګی اور اخیستی
هغـــه پـخوا چـې دې بـخــري بلـــل
پـرون لـمبې سوې نن يې زور اخيستی

مـا هـم د خپلـو ګـاونډيو پر کـــور
د ســرو پـوځـونــو چـپـاو ونـــه ليدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

ما هم لـه ډاره څـه ویـلای نه سـو
ما هـم د سـتـرګو تـر کونجونو کتل

مـا هم لـیدل چـې د اسلام پـر پولو
د بـې مـذهبو سیلابـونـه راځـي
د خـپـلواکـۍ د جنګیالیو کـورتـه
د زورورو تـارکـونـه راځـي

مـا هـم لیدل چې مـحرابـونـه سوځي
د بـریتـور ستـالین وحشي پـوځونه
ما هم لیـدل چـې د برچـو پـه څوکو
پورتـه کـېدلـه بـې ګناه سرونـه

هـغـه پـرون چـې مـې پـردي بـلـله
هـغـه اورونـه مـې انـګـړ سـوځوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

چې مې د بل د کور غل ونه باله
هغه ډاکو مې نن هستي لوټوي

ګوره آشنا زما ګاونډيه آشنا
ستا تر لمن لاندې لمبې وينمه
دې اژدها لازه خوړلى نه يم
چې بيايې تاته سترګى سرې وينمه

دغه زلخوړې وږې تږې ښامار
په مرېدلو باندې نه پوهېږي
چې څومره خوري خوري خوړې کېږي پسې
فقط پړسېږي، مګر نه مړېږي

دغه لمبې څه پولې نه پېژني
ستا تر ګرېوانه به هم ورسېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نن يې لازمې ستا په کور کې وينم
تاته به هم سکروټې و ټوکېږي

ګوره آشنا زما ګاونډيه آشنا
زما خواره بوښکي کورکي اوراخيستي
هغه پخوا چې دې بخرې بلل
پرون لمبې سوې نن يې زور اخيستي

ويرجينيا

۱۹۸۵/۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعوه

کندهار مې د بابـا پــه قـوالــه دی
که پنجشېردی‌که واخان دی‌وطن زمادی

هره لوېشت مې د نیکه اوبـابـاګور دی
پرهرګام بـاندې لحــد او کفن زمـادی

هرغـاټول يې زماله وينو رنګ اخيستی
داپـه ويـنو روزل سـوی چمــن زمــادی

لـه نيکه راپـاتــه سـوی په ميراث دی
داد مشکو رباتــونـــه ختـن زمــــادی

سرداري يـې زمـاپـه پـچــه ده ختـلـــې
له آموتر مست هـلمنده ماء من زمادی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

که تاجك دی که اوزبك دی یوافغان دی
ددې خاورې هزاره ترکمن ز ما دی

چې فکرونه د نفاق پالي په سرکې
امتیازیې دوهلو کشتن زمادی

ښه یې زمادی،بدیې زمادیهرڅه زمادی
د دې خاورې ارغوان اوزغن زما دی

د لته هره تیږه، کانی بدخشان دی
دا لعلونه، غرونه دمن زمادی

دازل تقسیم باغوان یم پیداکړی
دا بهار دا لاله زار او ګلشن زما دی

داموږچل مورچل پکتیا او داشیربریتي
چې فلك به کوږ ورګوري دښمن زمادی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

که"مېرويس"دی که اکبرکه مسجدي دی
هره توره، هـر میدان او تورزن زما دی

فتح زماده،فخرزما دی، جشن زمـا دی
شهيد زما دی د ويرژلـو شيون زمـادی

چې په زړه کې څه درتېرنه سي آسمانه!
چـې پرون مې د نيکونو وو، نن زمادی

ويرجينيا

۵- ۱۹۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروغجنه مینه

درته یادېږي هغه سره ګلونه
چې دې اوبوکې اېښودل په مینه
تر سترګو لاندې دې کتله راته
تا ویل دا به زموږ د مینې او ګرانښت شاهدوی
یوه ګړی وروسته مې
غېږ ته راولوېدې
خوره وره سوې
اومچولم دې، کښېنې کښېنلم دې
ز بېښلم دې هم
شپه ترسهاره یو د بل په غېږ کې اوښتلو
راته یادېږي دې زګېر وي
او خوبولی سترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

شپه وه سهار سوله رخصت مې سوی
له سترې غېږې
ته پوهېدې چې بیابه ونه وینو
زه پوهېدم چې راستنه به نه سې
راته دې پرېښودل ځومړاوي اوخزان ګلونه
هسې بې روحه او خزانې پاڼې
لکه احساس د دروغجنې مینې
لکه پلمې د هېرو سوو وعدو

کوته

۱ ۱/۱/۱۹۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسوا رازونه

هېرې به مې نه سي چې دې غټې سترګې پورته کړلې
پاس دې آسمان ته کتل
اور اروانې دې سوی اوښکې پرمخ
ورپسې نوری راغلې
د مرغلرو دکاروان په رسم
وځوځېدې
او د ګرېوان آشنا مزل يې واهـه
ما په حيرت ـ حيرت کتله ورته
هغه ګړۍ هر څه رسوا سوه هر څه وسپړېده
د نمکۍ خندا افسون څه پټولای نه سو
هر څه دې وويله،
په هر څه وپوهېدم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

خو زه بې وسه وزر وچه مرغه
زه د تقدير قفس تړلی ومه
زه ستا پر لور د الوتلو نه وم
ځکه مې اوښکې پاکولای نه سوای
ځکه مې تشه ننداره کوله

کوټه

۱۹۸۸ ۲/۱۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

آرزو

کشکی چې نه وای زما او ستا ترمنځ
دا لوی ـ لوی غرونه
کشکې چې نه مو وای سیندونه اوښارونه ترمنځ
یا مې وزر درلودای
او یا مې روح در استولی وای د خیال پر اوربو
یوې خبرې لره
یوه پیغام دپاره
درسره مینه لرم هېر مې نه کې
دلته مې زړه ستا د خیالونو سره
هلته مې روح ستا د خوبونو سره
ملګری کړی وای
خوته په خپله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

د بې پروا ښکلې ماشومې په څېر
له هرڅه ـ هرڅه بې خبره غوندې
زما د آرزو پر چمن ګرځېدلای
لاندې کولای دې نازکې غوټۍ
اوهیر ولای دې زخمي ګلونه

کوته

۱۹۸۸/۱۱/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرغونه کالي

رنګ که کالی مې د شنو پاڼو په شان
يو واري بيايې رنګ که
جنګيالي نه اغوندي سپينې جامې
ګرانې و جنګ ته وځم
يو واري بيا ورځمه
څو دبادونو،بارانونوپه لښکرکې ډوب سم
زه به توپك پر اوږه
په برياليو زرغونو جاموکې
د سرو ګوليو او بمونو له بارانه څخه
له تاوده جنګه څخه
درته را ګرځمه او هېرې به کم
زما د زادګاه په زرغونو جاموکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

د آزموینې سختې ـ سختې ورځې
د کړاوونو ډکې ـ ډکې لحظې
هغه کالي چې زرغونه دې رنګ کړه
دا به د مینې په ښایسته بهار کې
د تل د پاره زرغونه پاتې سي
او تودوي به مې په مینه ـ مینه

کابل

جون ـ ۱۹۸۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتانه مینه

چېرې چې کور د پښتانه وي هلته
یا هسکې څوکې وي یا وچ دښتونه
نه یې جلگې وي په گلونو پټې
نه یې په خوا کې وي روان سیندونه

ورته په قار د لومړي ورځې تقدیر
ورته په تریو تندي کتلي آسمان
ورله بخښلي دي ترینگلي قسمت
سترې مزلونه د شېلو او بیابان

د غرو لمنو کې شکېدلې کېږدۍ
ورکې اوسېږي د کلو رنځونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

یوې نرۍ ویالې له څنګه سره
چا آباد کړي وي ختمین کورونه

د لمر له تاوه لکه توره تبۍ
د ښایستو پېغلانو سپین مخونه
ابۍ تر شاوي یو ماشوم تړلی
وهي د ژوند سره مله مزلونه

لا مرور آسمان رلۍ اوروي
لا د نصیب سترګې کږې دي نورې
لا د ازل کوګل تش سوی نه دی
لا یې په برخه سختې شپې دي نورې

لا یو د بل د مرګ په طمع ګرځي
لا وارنوي دا بدا ورانه خونه
لا یې یادېږی د تربرونو کیسې
زړوکې یې بل د انتقام اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا يې سپين رېږي د بدۍ په زهر
وژني احساس د وروړګلوی د مينې
پلرونه مېنديې د کسات په لمبو
ورتودوي د اولادونو وينې

کله به يوسي دا مور مړی اولس
کله به ورکه سي زوی مړې بدي
کله به "بيتې نيکه" خپره کي لمن
کله به جوړ کو پکښې کور ابدي

کله به ويېژني يو له بله
کله به مات کړي دا پردي خطونه
کله به جوړ سي د زمريو کلي
کله به تښتي سور لنډي پوځونه

کله به خوېندي سي دښمني خوني
کله به ورونه سي غليم کورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

هـــېرې کـــې تېرې د بـــــدل خبـــــرې
سره را واخـــلـــي د وروری نـکـلـونـه

۱۹/ ۱۱/ ۱۹۸۸

یادونه:
دا شعر له کوټې څخه د پېښور پر لار په طیاره کې ویل سوېدی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کونړ دی

دا نړېدلی وطن، دا سوځېدلی خونې
دا له مړونو خالي، دا حجری خوړمنې

دا په ګولیو زخمي، دا په بمونو الوی
داشنې جلګې پرونی نن په اورونو ستی

دغه بې کوره ژوندي، دغه بې ګوره مړي
دا لیلام شوې هستی هر څه لوټمارو وړي

دا تالا سوې کوڅې دا چپاو سوې دېرې
دا د غضب ورونه، دا لوټېدلې میرې

دا د کونړ کلي دي، د پښتنو ښارونه
دا د مهمندو کلا دا د ساپیو خونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مینه

درسپېلنی دې سمه،زما بې ځښتنه خلکو
زما دړې وړې مينې، زما بې وطنه خلکو

ستا له یتیم صدقه، ستا له شهیده قربان
لکه چې نه ختمېږي، ستا دغمونو داستان

یود"کرالي" قصاب بل د"ترنګ" داړه مار
درته لمبه سوه ځمکه،درته آسمان سوېه قار

زما ملنګو خلکو دا د کــوم جــرم سزا
زما معصوم اولسه! ووایه څــه دی ګناه؟

لکه چې نه سرېږي درېاندې زړه د آسمان
چې در ښکارلی یې دی د مردکیو باران

کوم غم دې وژړامه، کوم تپ دی وګنډمه
د کــــوم شهید جــنازه درســره ونیســمــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

لا به تر څو دراوري دا د اورنو څولۍ
لا به تر کله درځي د جلادانو ټولۍ

لا به تر څو لوټوي ستا د لالونو لړۍ
دا د نامردو ډلې دا د رهزنو غدۍ

کونړه! تېرې به سي د کړاوونو ورځې
د جنازو خبرې دا د غمونو ورځې

بیابه دې وخوځېږي په سیندکې مست موجونه
بیا به دې وغورېږي د شنو درو سېلونه

بیابه حجروته درځي چنګ اونري برېتونه
بیابه له لېرې راځي د ټنګ ټکور ږغونه

درکې به ډېرى وسي کیسې دعشق اومینې
خو پاکبدلاى نه سي ستا د لمنې وینې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مبنه

څـه چې پـر تـا راغلي د هېرېـدلو نـــه دي
کونـړه! ستـا قاتلان زمـوږ د بخښلو نـه دي

پیښور

۱۹۸۸ /۱۲/۱۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات بتان

ښه سو چې غټ بتان راوپرځېدل
ښه سو چې رنګې سولې دنګې مانۍ
ښه سو چې وګړېدې ګونګې ژبې
له لاسو ولوېدلې توري کړۍ

د سمندر څنډې ته ووتلې
د زمانې سیلاب اخیستی بېړۍ
سترګو کې وځلېدې ورانګې د ژوند
هېرې سوې تېرې توپانی شوګیری

ښه سو چې ورژېدې لویې داړې
ښه سو چې وسپړېدل پټ رازونه

PROPERTY OF ARIC Established 1989

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه مېنه

نور به تیاره کې د لېوه انګولا
نه کړي حرام د چا آرام خوبونه

نور به دشپې د ماشومانو سره
نه وي د وهم او بلا نومونه
نور به د چا ښېړې نه شنه کوي
د چا د ګران یا د ابا مخونه

پېښنور

۱۹۸۸/۱۲/۱۸

[stamp]

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
3.532
JAH
8053

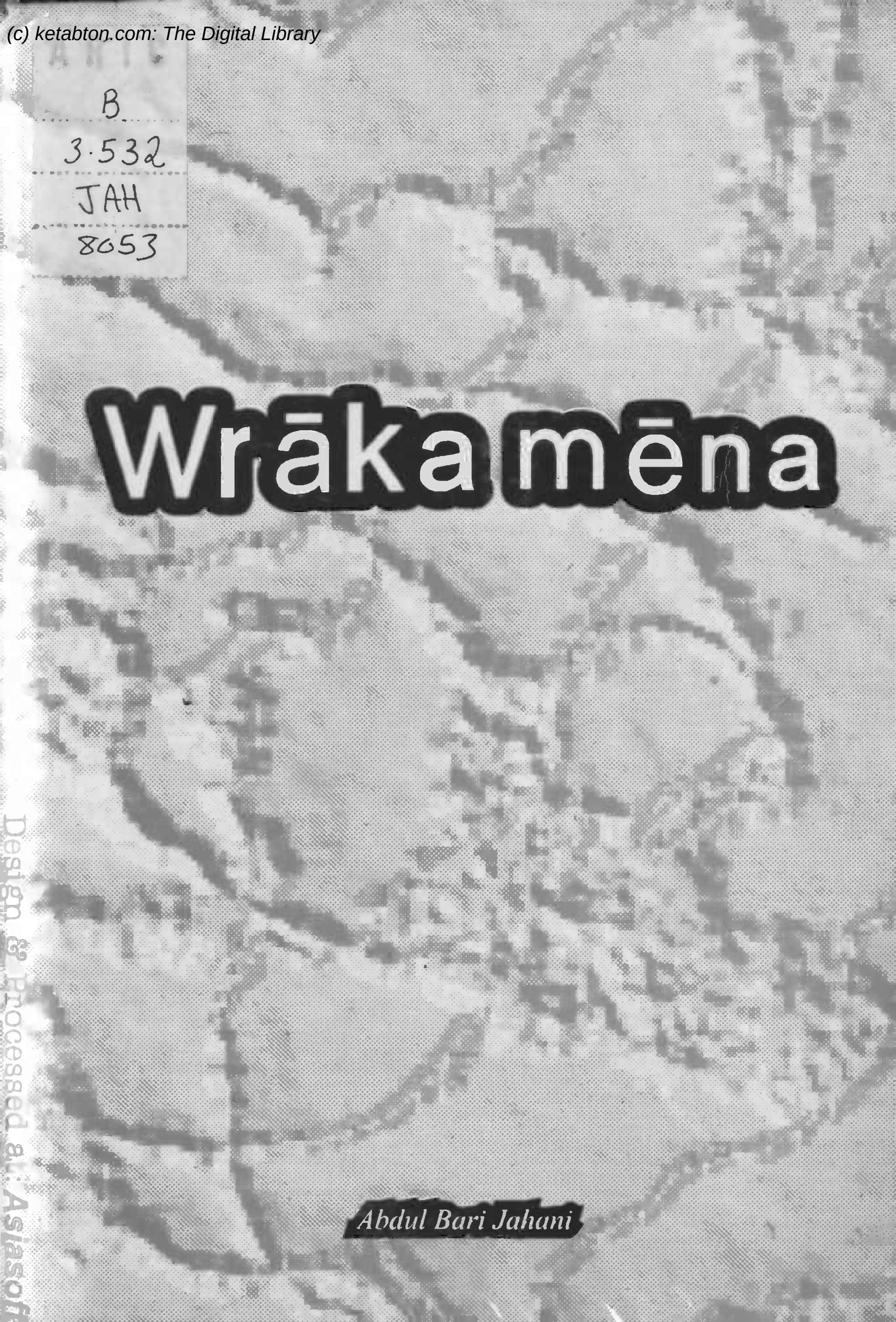

Wrākamēna

Abdul Bari Jahani

Design & Processed at Asiasoft

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library